

คู่มือการดำเนินงาน ระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับจังหวัด

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

คู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต
ระดับจังหวัด

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย สำนักงานศึกษาธิการภาค 10
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายและยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยมีกลไกสำคัญ คือ ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อเป็นช่องทางและสร้างโอกาสให้คนไทยทุกช่วงวัยสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการพัฒนากำลังคนที่สำคัญต่อการพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจของประเทศที่เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ และกรอบคุณวุฒิอาเซียน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2567 ลงวันที่ 5 เมษายน 2567 ประกอบกับแนวทางการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้กำหนดให้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นหน่วยงานหลักระดับจังหวัดในการขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด จึงได้จัดทำคู่มือในการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 เอกสาร แนวคิด ระเบียบ แนวปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 3 วิธีดำเนินการ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัดนี้ จะเป็นแนวทางการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตทุกระดับในจังหวัดเลยอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัดให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันต่อไป

ขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่เป็นส่วนสำคัญทำให้การจัดทำคู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

ธันวาคม 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ส่วนที่ 2 เอกสาร แนวคิด ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสาร แนวคิด ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง	7
แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	8
- การดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับชาติ	8
- การดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด	8
- การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา	21
ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินการ	27
แหล่งข้อมูล	27
ขั้นตอนการดำเนินการ	29
ปฏิทินการนิเทศ	31
รายการอ้างอิง	33
ภาคผนวก	34
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการประกาศ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคาร หน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2567	35
คำสั่งจังหวัดเลย ที่ 4322 /2568 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับ มาตรฐานธนาคารหน่วยกิต จังหวัดเลย และที่เพิ่มเติม	40
อินโฟกราฟิกเอกสารเกี่ยวกับการขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิต สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา	46

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าระบบธนาคารหน่วยกิตเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถกำลังคนของประเทศไทยเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศทั้งมิติภาคสังคมภาคการผลิตและบริการในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งจากผลกระทบปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย แนวโน้มการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยอย่างสมบูรณ์ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศสู่ฐานนวัตกรรมซึ่งเป็นแรงผลักดันอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาทุนมนุษย์ จากสถานการณ์การพัฒนาที่ผ่านมาการพัฒนากำลังคนของไทยเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นสังคมสูงวัยส่งผลให้ประเทศขาดกำลังคนในเชิงปริมาณประกอบกับผลิตภาพแรงงานที่ลดลงในช่วงโควิด-19 เพิ่มปัญหาด้านกำลังคนเชิงคุณภาพ จนอาจเป็นข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การเติบโตของนวัตกรรมแหล่งความรู้ของโลกออนไลน์ที่มีต้นทุนและราคาต่ำ วงจรชีวิตของความรู้สั้นลงโดยเฉพาะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเร็ว และแนวโน้มความต้องการเรียนรู้ตามความสนใจรายบุคคล รวมถึงภาคเอกชนที่เริ่มให้ความสำคัญกับการสรรหาและการจ้างงานตามสมรรถนะในการทำงานมากกว่าคุณวุฒิทางการศึกษา อีกทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตและพฤติกรรมของคน และสะท้อนถึงบทบาทของเครือข่ายภาคประชาสังคมที่มีความเข้มแข็งในการร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ แต่ยังคงขาดการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพจากภาครัฐ จึงต้องเร่งขยายผลและต่อยอดประเด็นการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การพลิกโฉมกำลังคนสมรรถนะสูงที่มีภาวะผู้นำสูงสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มขีดความสามารถของประเทศได้

การพัฒนานคนทุกช่วงวัยที่ผ่านมาได้มีความพยายามปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับทั้งการยกระดับมาตรฐานการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมการเรียน รวมถึงการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างด้านการศึกษาทำให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระควบคู่กับการมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น รวมถึงการส่งเสริมภาคีการพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาและการเรียนรู้มากขึ้น โดยเฉพาะการจัดการอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษาในหลายรูปแบบ อาทิ การจัดการศึกษาทวิภาคี สหกิจศึกษา รวมถึงความพยายามลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยค้นหาเด็กและผู้เรียนที่ด้อยโอกาส และจัดสรรเงินอุดหนุนผ่านกลไกของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ตลอดจนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมถึงรัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาสให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ส่งผลให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เอื้อให้การจัดการศึกษามีความคล่องตัวและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น

การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่การขับเคลื่อนที่ใช้นวัตกรรมเป็นฐาน มีหลายปัจจัยที่สนับสนุนความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีบทบาทในการเรียนรู้และเสริมสร้างสมรรถนะมากขึ้น มีสถาบันการศึกษาและแพลตฟอร์มฝึกอบรมจำนวนมาก รวมถึงคนไทยมีความคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น สามารถฝึกอบรมทั้งการฝึกซ้ำและการฝึกยกระดับเพื่อเพิ่มสมรรถนะ อย่างไรก็ตามยังขาดระบบฐานข้อมูลอุปสงค์และอุปทานกำลังคนของประเทศ และข้อมูลสมรรถนะที่จำเป็นในการทำงานของแต่ละอาชีพเพื่อการวางแผนจัดการเรียนและการอบรม ทั้งนี้การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคคนในสังคมสูงวัยที่มีช่วงชีวิตที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งจะกระทบต่อระบบการเรียนรู้ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้

สามารถเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะให้ได้ตลอดเวลา รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงและเทียบโอนสมรรถนะอย่างมีคุณภาพและไร้รอยต่อ ในขณะที่คนไทยยังขาดทักษะชีวิตในหลายด้าน อาทิ ความรอบรู้ด้านการเงินที่ทำให้บางคนเข้าไปอยู่ในวงจรของหนี้ในระบบและนอกระบบ ความรอบรู้ด้านดิจิทัลที่รวมถึงความสามารถในการรับมือกับข้อมูลข่าวสารที่ผิดพลาด การรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงระบบนิเวศควรเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชากรทุกกลุ่มอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพทั้งบนพื้นที่กายภาพและบนพื้นที่เสมือนจริง โดยกลุ่มเข้าไม่ถึงจะต้องมีมาตรการกำจัดอุปสรรคต่าง ๆ ให้สามารถเข้ามาเรียนรู้และพัฒนาทักษะได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น

การพัฒนาทุนมนุษย์เชิงคุณภาพจึงเป็นความท้าทายที่สำคัญของไทยมาโดยตลอด ซึ่งคุณภาพการศึกษาจะเป็นแรงผลักดันอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัย โดยที่ผ่านมาได้มีความพยายามปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับทั้งการยกระดับมาตรฐานการศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างด้านการศึกษา อีกทั้งเป้าหมายการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่การขับเคลื่อนที่ใช้นวัตกรรมเป็นฐาน มีหลายปัจจัยที่สนับสนุนทั้งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีบทบาทในการเรียนรู้และเสริมสร้างสมรรถนะมากขึ้น มีสถาบันการศึกษาและแพลตฟอร์มฝึกอบรมจำนวนมาก อีกทั้งคนไทยมีความคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีที่สามารถฝึกอบรมทั้งการฝึกซ้ำและการฝึกยกระดับเพื่อเพิ่มสมรรถนะมากขึ้นความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทำให้การจัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์บนแพลตฟอร์มต่าง ๆ มีต้นทุนการดำเนินงานที่ต่ำและตอบสนองความต้องการได้เป็นรายบุคคลสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษา จึงไม่สามารถมุ่งเฉพาะกลุ่มนักเรียน นักศึกษาในระบบได้อีกต่อไป ต้องเปลี่ยนเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเน้นประสบการณ์สำหรับคนทุกช่วงวัยให้เข้าถึงได้จากทุกที่และทุกเวลา รวมทั้งมีต้นทุนที่ไม่สูงเกินไปจนเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงระบบการเรียนรู้ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะได้ตลอดเวลา รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงและเทียบโอนสมรรถนะอย่างมีคุณภาพและไร้รอยต่อ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำระบบธนาคารหน่วยกิตมาใช้ โดยอาศัยกลไกของทะเบียนสะสมหน่วยกิตหรือผลการศึกษาของผู้เรียนจากการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และจากประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม หรือการพัฒนาตนเองโดยมีหลักฐานที่เป็นองค์ประกอบในการเทียบหน่วยกิตรวบรวมไว้เพื่อประโยชน์ในการเข้าศึกษาในสถานศึกษา การเทียบวุฒิการรับรอง หรือรับคุณวุฒิทางการศึกษา และการทำงาน

ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายและยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยมีกลไกสำคัญ คือ ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อเป็นช่องทางและสร้างโอกาสให้คนไทยทุกช่วงวัยสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการพัฒนากำลังคนที่สำคัญต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศที่เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิอาเซียน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2567 ลงวันที่ 5 เมษายน 2567 ประกอบกับแนวทางการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้กำหนดให้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นหน่วยงานหลักระดับจังหวัดในการขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด จึงได้จัดทำคู่มือในการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่ผู้เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิตเป็นมาตรฐานเดียวกัน
2. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเป็นแนวทางให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระบบธนาคารหน่วยกิต
3. เพื่อแสดงวิธีการ ขั้นตอน และความเชื่อมโยงการทำงานระบบธนาคารหน่วยกิตทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ หมายถึง กรอบแนวทางการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิ การศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับ และประเภทการศึกษากับระดับการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานอาชีพ

คุณวุฒิการศึกษา หมายถึง แนวทางการจัดและแบ่งระดับคุณวุฒิการศึกษา ตามระดับและประเภท การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ของคนไทยแต่ละ ระดับการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาที่แม้จะมีความแตกต่างกัน ตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษา

มาตรฐานอาชีพ หมายถึง แนวทางการกำหนดระดับความสามารถในการปฏิบัติงานหรือระดับ สมรรถนะในการปฏิบัติงานที่มีความยุ่งยากซับซ้อนต่างกัน ประกอบด้วย มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ มาตรฐานฝีมือแรงงาน และมาตรฐานอาชีพในระดับสากล

การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอด ความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การ สร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต

การศึกษาตลอดชีวิต หมายถึง การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การศึกษาในระบบ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา วิทยาลัยชุมชน และอุดมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตรระยะเวลาของ การศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จที่แน่นอน

การศึกษานอกระบบ หมายถึง การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย ตามสภาพความต้องการ และศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้น และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน เพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

การศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

อาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี

อุดมศึกษา หมายถึง การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

การจัดการศึกษาโดยศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ศูนย์การเรียนรู้ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ

การจัดการศึกษาโดยครอบครัว หมายถึง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ผู้เรียนโดยบิดามารดา หรือบิดา หรือมารดาซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

การศึกษาหลักสูตรระยะสั้น หมายถึง การศึกษาตามหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรฝึกอบรมตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

การศึกษาหลักสูตรเฉพาะ หมายถึง การศึกษาเฉพาะทางที่จัดโดยกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นที่จัดตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้น

การฝึกอบรม หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เฉพาะเรื่องเฉพาะด้าน ทั้งระยะสั้นหรือระยะยาว ทั้งในและนอกสถานศึกษาซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการ สำหรับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีหลักสูตรเป็นการเฉพาะ

การฝึกอบรมวิชาชีพ หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ทางอาชีพระยะสั้น หรือระยะยาว ทั้งในและนอกสถานศึกษาซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการสำหรับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีหลักสูตรเป็นการเฉพาะ

การฝึกอาชีพ หมายถึง การฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ฝีมือ และทัศนคติจนทำให้การฝึกสามารถทำงานในสาขาอาชีพที่รับการฝึกได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจเป็นการฝึกอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับผู้ที่มีงานทำอยู่แล้ว หรือผู้ที่ไม่มียานทำ หรือเป็นนักเรียน/นักศึกษา ทำการฝึกในสถานประกอบการในหน่วยงานของรัฐและเอกชน หรือจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ

ผู้เรียน หมายถึง บุคคลผู้ลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตกับสถานศึกษาจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย

นักเรียน นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนตามหลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา หรืออุดมศึกษา

สถานศึกษา หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจ หน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

หน่วยงานของรัฐ หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรที่รัฐจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ

ผลการเรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคลที่ได้จากการศึกษาในระบบซึ่งสามารถแสดงในรูปของคะแนนตัวอักษร หรือแต้มระดับคะแนนที่นำมาคิดคะแนนผลการเรียนหรือคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ หมายถึง เกณฑ์บ่งชี้ลักษณะการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ทั้งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และ/หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากฝึกปฏิบัติ และ/หรือจากการทำงานประกอบด้วย 3 มิติ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

ความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสาขาวิชาที่เรียน/ทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและ/หรือข้อเท็จจริงเป็นหลัก

ทักษะ หมายถึง ความสามารถปฏิบัติงาน ซึ่งบุคคลนั้นควรทำได้เมื่อได้รับมอบหมายโดยสามารถเลือกใช้วิธีการจัดการ และแก้ปัญหาการทำงาน ด้วยทักษะด้านกระบวนการคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตรรกะ ทักษะการหยั่งรู้และความคิดสร้างสรรค์ หรือทักษะการปฏิบัติ/วิธีปฏิบัติที่มีความคล่องแคล่วและความชำนาญ ในการปฏิบัติตามกรอบคุณวุฒิแต่ละระดับ

ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกิดจาก กระบวนการเรียนรู้ การใช้ความรู้ ทักษะทางสังคม ในการทำงาน/ศึกษาอบรม เพื่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถในการสื่อสาร ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ และความเป็นอิสระในการ ดำเนินการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น ความสามารถในการตัดสินใจและความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ สมรรถนะแกนกลาง และสมรรถนะอาชีพ

สมรรถนะแกนกลาง หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทั่วไปที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การ สื่อสาร การคำนวณ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

สมรรถนะอาชีพ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และทักษะเฉพาะในการปฏิบัติงานในแต่ละสาขางาน หรือสาขาวิชาชีพ

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง สมรรถนะที่ได้จากการปฏิบัติงานซึ่งสะท้อนถึงคุณค่าที่เกิดขึ้นจาก การสั่งสมประสบการณ์ในการทำงาน และได้รับการรับรองสำหรับใช้ในการเทียบโอนผลการเรียนรู้หรือเทียบ ระดับการศึกษา

การโอนผลการเรียน หมายถึง การนำผลการเรียนรายวิชา กลุ่มวิชาในหลักสูตรระดับเดียวกันจาก แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาเป็นผลการเรียนตามหลักสูตร

การเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การนำผลการเรียน ผลการเรียนรู้จากการศึกษาในระบบ นอก ระบบ และตามอัธยาศัย ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ หรือการนำความรู้ ความสามารถ ทักษะ และ เจตคติที่เกิดจากการประกอบอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงานมาเทียบโอนเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ต่อเนื่องตามหลักสูตรของสถานศึกษา

การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ หมายถึง กระบวนการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนที่มา ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ มีความรู้ ทักษะ ความชำนาญ เจตคติ รวมทั้งกิจนิสัยตรงตาม สมรรถนะรายวิชา กลุ่มวิชาที่ขอเทียบโอน โดยต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ จึงสามารถเทียบเป็นหน่วย กิตได้ และได้รับการยกเว้นไม่ต้องเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มวิชานั้น

การสะสมหน่วยกิต หมายถึง คือ การเก็บหน่วยกิตที่ได้จากการเรียน การฝึกอบรม หรือประสบการณ์ การทำงาน ไว้ในระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) เพื่อนำไปใช้เทียบโอนเป็นคุณวุฒิการศึกษา ลด ระยะเวลาเรียน หรือนำไปต่อยอดในการทำงานได้โดยไม่จำกัดระยะเวลาและอายุ

การเทียบโอนหน่วยกิต หมายถึง การดำเนินการเทียบโอนหน่วยกิตหรือผลการเรียนซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ (1) การนำผลการเรียนซึ่งเป็นความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย หรือการนำความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่เกิดจาก การประกอบอาชีพ จากประสบการณ์การทำงานมาประเมินเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตร การศึกษา และ (2) การเทียบระดับการศึกษา โดยนำผลการเรียน ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจาก การศึกษานอกระบบมาประเมินเทียบระดับการศึกษา โดยให้เป็นไปตามระเบียบของหน่วยงานที่จัดการศึกษา แต่ละระดับสถาบันการศึกษานั้น ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การเทียบระดับการศึกษา หมายถึง การนำผลการเรียน ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ การศึกษานอกระบบที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะ หลักสูตรฝึกอบรม การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์ส่วนบุคคลตามมาตรฐานความรู้ หรือมาตรฐานอาชีพจากองค์กรรับรอง มาประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษาระดับใดระดับหนึ่ง

การรับรองผลการเรียนรู้ หมายถึง สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอให้การรับรองผลการเรียนรู้นั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนหรือผู้สนใจสามารถนำไปดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเรียนแบบเต็มเวลา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนปกติ หรือภาคฤดูร้อนที่ใช้เวลาในช่วงของวันทำการ โดยผู้เรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียนที่กำหนดสำหรับการเรียนแบบเต็มเวลา

การเรียนแบบไม่เต็มเวลา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนนอกเหนือจากการเรียนการสอนภาคเรียนปกติที่ใช้เวลานอกเวลาของวันทำการ โดยนักเรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียนที่กำหนดสำหรับการเรียนแบบไม่เต็มเวลา

แผนการเรียน หมายถึง การจัดรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตรและเกณฑ์การใช้หลักสูตร เพื่อจัดการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียนตามลำดับ จนครบตามกำหนดในโครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับ และประเภท

ธนาคารหน่วยกิตหรือ คลังหน่วยกิต หมายถึง ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิต หรือผลการศึกษาของผู้เรียนจากการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม หรือการพัฒนาตนเองโดยมีหลักฐานที่เป็นองค์ประกอบในการเทียบหน่วยกิต รวบรวมไว้เพื่อประโยชน์ในการเข้าศึกษาในสถานศึกษา การเทียบวุฒิการรับรอง หรือรับคุณวุฒิทางการศึกษา และการทำงาน

ระบบธนาคารหน่วยกิต หมายถึง ระบบการเก็บสะสมหน่วยกิตที่มีหน่วยงานกลางเป็นผู้ดำเนินการเชื่อมโยงกับหน่วยงานการศึกษาระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยหน่วยงานกลางจะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบ วิธีการ แพลตฟอร์มฐานข้อมูลต่าง ๆ และหน่วยงานการศึกษาระดับต่าง ๆ

หน่วยงานกลางของระบบธนาคารหน่วยกิต หมายถึง หน่วยงานที่ได้รับการกำหนดให้เป็นศูนย์หรือหน่วยกลาง ทำหน้าที่บริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตของประเทศ โดยกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ มาตรฐาน ขั้นตอนการดำเนินงาน ทรัพยากรและส่งเสริมการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เพื่อสนับสนุนและเชื่อมโยงการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตของหน่วยงาน และสถาบันการศึกษาทุกระดับ การศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย รวมถึงเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ตามความประสงค์

รูปแบบของหน่วยงานกลางระบบธนาคารหน่วยกิต หมายถึง รูปแบบในการบริหารจัดการที่มีหน่วยงานเฉพาะเป็นหน่วยงานกลาง ดำเนินงานในลักษณะคณะกรรมการ สามารถเชื่อมต่อกับระบบธนาคารหน่วยกิตของหน่วยงานต้นสังกัดที่จัดการศึกษาทุกระดับ ทุกรูปแบบโดยระบบธนาคารหน่วยกิตของหน่วยงานต้นสังกัดจะเชื่อมโยงกับระบบสะสมหน่วยกิตของสถานศึกษาในสังกัด ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเข้าสู่ระบบได้ที่สถาบันการศึกษาที่ศึกษาอยู่หรือในช่องทางอื่นที่กำหนด

กลไกการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต หมายถึง รูปแบบ ช่องทาง แนวทางหรือวิธีการดำเนินงานที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานกลางกำหนดขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบธนาคารหน่วยกิตเป็นไปอย่างมีหลักเกณฑ์ มีมาตรฐานและคุณภาพ มีความคล่องตัวเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานทางการศึกษา สถาบันการศึกษา และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2

เอกสาร แนวคิด ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

เอกสาร แนวคิด ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัดจำเป็นต้องเชื่อมโยงกับธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา และธนาคารหน่วยกิตระดับชาติ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีชุดความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานให้เป็นระบบและมีมาตรฐาน ประกอบด้วย

1. เครือข่ายระบบธนาคารหน่วยกิตของประเทศไทย
2. ระบบการศึกษา หลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

ได้แก่

- 2.1 กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 2.2 มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561
- 2.3 หลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ
  - 2.3.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.3.2 หลักสูตรอาชีวศึกษา
  - 2.3.3 หลักสูตรอุดมศึกษา
- 2.4 มาตรฐานอาชีพ และหลักสูตรฝึกอบรมตามมาตรฐานอาชีพ
  - 2.4.1 มาตรฐานอาชีพ และหลักสูตรฝึกอบรมตามมาตรฐานอาชีพของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
  - 2.4.2 มาตรฐานอาชีพ และหลักสูตรฝึกอบรมตามมาตรฐานอาชีพของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

(องค์การมหาชน)

3. มาตรฐานกำกับการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต

- 3.1 มาตรฐานกำกับการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิตในภาพรวมเฉพาะที่มีผลบังคับใช้

- 3.1.1 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

และการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา พ.ศ. 2546

- 3.1.2 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

และการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563

- 3.1.3 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ

การศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา พ.ศ. 2551

- 3.2 มาตรฐานกำกับการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิตในการจัดการศึกษาแต่ละระดับ

- 3.2.1 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 3.2.2 ระดับการระดับอาชีวศึกษา

- 3.2.3 ระดับอุดมศึกษา

เอกสารเหล่านี้มีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของแต่ละสังกัดที่จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้อง ทั้งนี้สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากคู่มือการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติที่จัดทำโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา หรือสืบค้นเพิ่มเติมจากระบบออนไลน์ หรือแหล่งความรู้อื่นที่สะดวก

- 1) ประธาน - ผู้ว่าราชการจังหวัด
- 2) รองประธาน - รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย
- 3) กรรมการ - รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย
  - อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัด
  - ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
  - ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
  - ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
  - ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด
  - ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน ศธจ.
  - ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
  - ผู้แทนสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) หรือองค์กรรับรองในพื้นที่จังหวัด
  - ผู้แทนศูนย์ประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพหรือศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน หรือศูนย์ประเมินและรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานในพื้นที่จังหวัด
  - ผู้แทนสถานประกอบการ ที่เป็นภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา
- 4) กรรมการและเลขานุการ
  - ศึกษาธิการจังหวัด
- 5) กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
  - ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน ศธจ.
  - ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา
  - ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ศธจ.

มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- 1) บริหารจัดการและร่วมขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน และเชื่อมโยงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- 2) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิตของหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษา ระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา
- 3) ดำเนินการรับรองสถาบันการศึกษาที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติในระดับจังหวัด
- 4) ตรวจสอบผลการสะสมหน่วยกิตของหน่วยงาน องค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกแห่งผ่านช่องทางแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ตลอดจนสามารถสืบค้นข้อมูลของผู้เรียนได้ทั้งหมด
- 5) กำกับติดตาม ตรวจสอบ หน่วยงาน องค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกแห่ง ให้นำกฎหลักเกณฑ์ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องและมีคุณภาพเป็นไปตามระดับคุณวุฒิแห่งชาติ และระดับคุณวุฒิวิชาชีพ
- 6) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตของจังหวัด
- 7) ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักระดับจังหวัดในดำเนินการ สำนัก/ศูนย์ธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ทำหน้าที่ประสานงานการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ โดยเชื่อมโยงกับภารกิจ อำนาจหน้าที่ ตามโครงสร้างของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกับภาระงานด้านธนาคารหน่วยกิต ดังนี้

2.1 โครงสร้างของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกับภาระงานด้านธนาคารหน่วยกิต

ภารกิจ : ปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมาย

อำนาจหน้าที่ปัจจุบัน

1) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อกศจ.) คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย

2) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ

3) สั่งการ กำกับดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปของกระทรวงศึกษาธิการ

4) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

5) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

6) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

7) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศและแนะแนวการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

8) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

9) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา

10) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน

11) ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษา ประสานงานต่าง ๆ ในจังหวัด

การแบ่งงานภายใน แบ่งออกเป็น 8 กลุ่มงาน ดังนี้

1) กลุ่มอำนวยการ

2) กลุ่มบริหารงานบุคคล

3) กลุ่มนโยบายและแผน

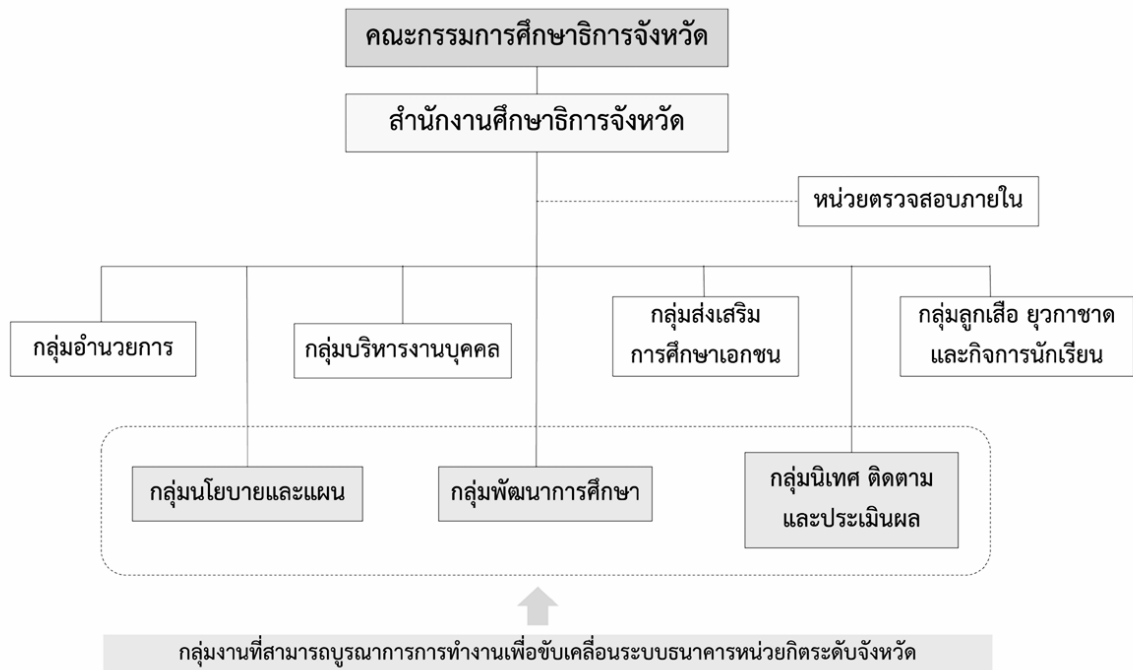
4) กลุ่มพัฒนาการศึกษา

5) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

6) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน

7) กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน

8) หน่วยตรวจสอบภายใน

แผนภาพที่ 2 โครงสร้างและการแบ่งหน่วยงานภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2566)

2.2 การบริหารจัดการระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด

จากโครงสร้างการแบ่งงานภายใน และอำนาจหน้าที่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สามารถเชื่อมโยงกับภารกิจตามหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิตจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนตามโครงสร้าง ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการบูรณาการภาระงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด

งานตามโครงสร้างสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่มีภารกิจสอดคล้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตจังหวัด		
กลุ่มนโยบายและแผน	กลุ่มพัฒนาการศึกษา	กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
1) จัดทำแผนเชิงบูรณาการเพื่อการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด	1) บริหารจัดการและร่วมขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติให้สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยไม่กำหนดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน และเชื่อมโยงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1) ดำเนินการตรวจรับรองสถาบันการศึกษาที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ในระดับจังหวัด
2) อำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนเพื่อเชื่อมต่อแพลตฟอร์มของสถาบันการศึกษาหน่วยงาน	2) สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกับหน่วยงาน องค์กรที่	2) ตรวจสอบระบบการทำงานของระบบธนาคารหน่วยกิตของหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับ

งานตามโครงสร้างสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่มีภารกิจสอดคล้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตจังหวัด		
กลุ่มนโยบายและแผน	กลุ่มพัฒนาการศึกษา	กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับแพลตฟอร์มธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ	เกี่ยวข้องเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงาน	จังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตเป็นไปตามมาตรฐานกำกับ และธรรมาภิบาล
3) ปรับปรุงระบบงานธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด โดยเฉพาะชุดข้อมูลที่มีความจำเป็นและจัดทำสารสนเทศระบบธนาคารหน่วยกิตจังหวัด	3) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิตของหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา	3) นิเทศ ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ในด้านระเบียบแนวปฏิบัติ หรือแนวทางการเทียบโอนและสะสมหน่วยกิตที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไปสู่การดำเนินการอย่างมีคุณภาพรวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดระบบการรับรองรายวิชาตามหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์แก่หน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาอบรม หรือหน่วยงานที่มีอำนาจในการรับรองมาตรฐานอาชีพ ตามที่ระบบธนาคารหน่วยกิต แห่งชาติกำหนด
	4) ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและจัดระบบการรับรองหลักสูตรฝึกอบรม ของหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาอบรม หรือหน่วยงานที่มีอำนาจในการรับรองมาตรฐานอาชีพ ตามที่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด	
	5) สร้างการรับรู้ และให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประโยชน์จากระบบธนาคารหน่วยกิตและสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบและเข้าถึงระบบธนาคารหน่วยกิต	

2.3 กลยุทธ์การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติระดับจังหวัด

2.3.1 ด้านการบริหารจัดการระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ให้สอดคล้อง กับนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณสมบัติของผู้เรียน และ เชื่อมโยงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

● **เป้าประสงค์** สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรการจัดการศึกษา ระดับจังหวัดทุกแห่งมีแผนและเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาระบบ ธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัดให้ สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดย ไม่กำหนดอายุ และคุณสมบัติของผู้เรียนและเชื่อมโยง การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยรวมทั้งการสร้างแรงจูงใจและพลังร่วมของเครือข่ายพันธมิตร เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ของ โครงการ

● พันธมิตร/ความร่วมมือหลักที่เข้มแข็ง (Key Partners)

- 1) คณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิตจังหวัด
- 2) หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัด
- 3) สถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกแห่ง
- 4) หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

● ทรัพยากรหลัก (Key Resources)

- 1) บุคลากรในสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรการจัดการศึกษา ระดับจังหวัดและเครือข่าย พันธมิตรทุกแห่ง
- 2) การบูรณาการงบประมาณ
- 3) ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติที่มีคุณภาพ

● กลไกการขับเคลื่อน (Key Drivers)

- 1) มีคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิตจังหวัด และแผนปฏิบัติงานที่เกิดจาก การมีส่วนร่วมของเครือข่ายพันธมิตร
- 2) มีการสร้างพลังร่วมและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในการขับเคลื่อนระบบธนาคาร หน่วยกิตแห่งชาติ
- 3) มีการเชื่อมโยงนโยบายจากระดับชาติสู่การขับเคลื่อนการส่งเสริม และกำกับมาตรฐานธนาคาร หน่วยกิตระดับจังหวัดอย่างมีคุณภาพ
- 4) มีการบริหารจัดการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิต ระดับจังหวัดที่เป็นระบบและ ชัดเจน

● กิจกรรมดำเนินงานหลัก (Key Activities)

- 1) มีการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการฯและมีการมอบหมายบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน
- 2) มีกระบวนการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ
- 3) มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณสมบัติ ของผู้เรียนและเชื่อมโยงการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

● การกำกับดูแล (System Oversight)

- 1) มีการกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับจังหวัด
- 2) มีระบบและกลไกการกำกับดูแลการดำเนินงานตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับจังหวัด

●ผลลัพธ์ (Key Results)

- 1) มีผลการดำเนินงานที่บรรลุตามเป้าหมายของระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติระดับจังหวัด ตามแผนที่กำหนด
- 2) มีนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่ กำหนดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียนและเชื่อมโยงการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยของสถาบันการศึกษา หน่วยงานองค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกแห่ง

●ผลสัมฤทธิ์และคุณค่าที่เพิ่มขึ้น (Value Propositions) สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดมีนวัตกรรม การบริหารระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติระดับจังหวัด

2.3.2 ด้านการประสานงานการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิต ของหน่วยงาน องค์กรการจัดการศึกษา ระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา

● เป้าประสงค์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีการประสานงานการส่งเสริม และกำกับมาตรฐาน ธนาคารหน่วยกิตกับหน่วยงานองค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและ ทุกประเภทการศึกษาเพื่อสร้าง ความเข้มแข็งในการวางแผนการบริหารระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ การปฏิบัติงานตามแผนและการกำกับ ดูแลกระบวนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

●พันธมิตร/ความร่วมมือหลักที่เข้มแข็ง (Key Partners)

- 1) หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และ ทุกประเภทการศึกษา
- 2) สถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา
- 3) หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

●ทรัพยากรหลัก (Key Resources) บุคลากรในสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรการจัดการศึกษา ระดับจังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา

●กลไกการขับเคลื่อน (Key Drivers)

- 1) มีการสร้างพลังร่วมและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานระหว่างสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กร การจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา
- 2) มีการสื่อสารกับบุคลากรในสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษาในการพัฒนาระบบธนาคาร หน่วยกิตแห่งชาติระดับจังหวัด

●กิจกรรมดำเนินงานหลัก (Key Activities)

- 1) มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) หรือบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือ (MOA) หรือ บันทึกข้อตกลงความร่วมมืออื่นกับสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและ ทุกประเภทการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติระดับจังหวัดร่วมกันอย่างมี คุณภาพ
- 2) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรการจัดการศึกษาระดับ จังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย
- 3) มีการกำหนดเป้าหมายการผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการ ของพื้นที่หรือของจังหวัดกับ สถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา เพื่อนำไปสู่ การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับจังหวัด

●การกำกับดูแล (System Oversight)

- 1) มีการกำกับดูแลการดำเนินงานตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับจังหวัดอย่างเป็นระบบ

2) มีการติดตามและประเมินผลประสานงานการส่งเสริมและกำกับ มาตรฐานธนาคารหน่วยกิตของสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

● **ผลลัพธ์ (Key Results)** สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีภาคีเครือข่าย พันธมิตรที่เข้มแข็งและมีการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติระดับจังหวัดร่วมกัน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

● **ผลสัมฤทธิ์และคุณค่าที่เพิ่มขึ้น (Value Propositions)**

1) กำลังคนจากระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ มีความรู้และทักษะ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานจังหวัด

2) ผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติมีงานทำ

2.3.3 ด้านการดำเนินการรับรองสถาบันการศึกษาที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต แห่งชาติในระดับจังหวัด

● **เป้าประสงค์** สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาอนุญาตสถาบันการศึกษา หน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาเข้าสู่ระบบ ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ตั้งแต่การรับคำขออนุญาตและการตรวจสอบคำขอการตรวจสอบ ความพร้อมและความเหมาะสมการทำเอกสารเสนอนายทะเบียนพิจารณาการแจ้งผลการพิจารณา ของนายทะเบียนต่อผู้ยื่นคำขอการจัดทำทะเบียนและจัดเก็บเอกสารตามระบบธนาคารหน่วยกิต แห่งชาติกำหนด

● **พันธมิตร/ความร่วมมือหลักที่เข้มแข็ง (Key Partners)**

1) สถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา

2) หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

● **ทรัพยากรหลัก (Key Resources)**

1) คณะทำงานตรวจสอบความพร้อมฯ

2) บุคลากรของสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับ จังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา

3) ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

● **กลไกการขับเคลื่อน (Key Drivers)**

1) มีการสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานระหว่างสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและ ทุกประเภทการศึกษา

2) มีการสื่อสารกับบุคลากรในสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กร จัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษาในการดำเนินการรับรองสถาบัน การศึกษาที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

● **กิจกรรมดำเนินงานหลัก (Key Activities)**

1) มีการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบความพร้อมฯ

2) การรับคำขออนุญาตและการตรวจสอบคำขอ

3) การตรวจสอบความพร้อมและความเหมาะสม โดยคณะทำงาน ตรวจสอบความพร้อม

4) การทำเอกสารเสนอนายทะเบียนพิจารณา

5) การแจ้งผลการพิจารณาของนายทะเบียนต่อผู้ยื่นคำขอ

6) การจัดทำทะเบียนและจัดเก็บเอกสาร

● **การกำกับดูแล (System Oversight)**

1) มีการกำกับ ดูแล การดำเนินการรับรองสถาบันการศึกษาที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับจังหวัดอย่างเป็นระบบ

2) มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการรับรองสถาบันการศึกษา ที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ จากสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษา ระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภท การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผลลัพธ์ (Key Results) มีการรับรองสถาบันการศึกษาที่เข้าสู่ระบบ ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติในสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ

● **ผลลัพธ์และคุณค่าที่เพิ่มขึ้น (Value Propositions)**

1) สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา ที่ได้รับอนุญาตเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติมีการดำเนินการ ตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ กำหนดอย่างมีคุณภาพ

2) ระบบธรรมาภิบาลในการประเมินเพื่ออนุญาตเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

2.3.4 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและจัดระบบการรับรอง หลักสูตรฝึกอบรมของ หน่วยงานองค์กรจัดการศึกษา อบรม หรือหน่วยงานที่มีอำนาจในการ รับรองมาตรฐานอาชีพ ตามที่ระบบ ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด รวมทั้งการเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์โดยหน่วยงานหรือ คณะกรรมการ

● **เป้าประสงค์** สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับ จังหวัด ทุกระดับและทุก ประเภทการศึกษา ร่วมกันออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและ จัดระบบการรับรองหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตรงกับความต้องการของ สถานประกอบการและสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ ระดับชาติ หรือมาตรฐานสากล สามารถ เทียบโอนความรู้และประสบการณ์ตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่ง ชาติกำหนด

● **พันธมิตร/ความร่วมมือหลักที่เข้มแข็ง (Key Partners)**

1) หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษา ระดับจังหวัดทุกระดับและ ทุกประเภทการศึกษา

2) สถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา

3) หน่วยงานที่กำกับดูแลมาตรฐานแต่ละสาขาวิชา/สาขางานทั้งมาตรฐาน ระดับชาติ และ/หรือ มาตรฐานระดับสากล

4) องค์กรรับรองมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

5) หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

● **ทรัพยากรหลัก (Key Resources)**

1) ผู้บริหารครูผู้สอนครูฝึกในสถานประกอบการและวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ในอาชีพ

2) หลักสูตรที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพและ/หรือมาตรฐานระดับชาติ และ/หรือมาตรฐานระดับ สากลในแต่ละสาขาตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด

3) นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

4) แหล่งเรียนรู้ในสถานการณ์จริง

● **กลไกการขับเคลื่อน (Key Drivers)**

1) สถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษามี คณะกรรมการบริหารร่วม เพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมกันพัฒนา หลักสูตรที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพ ระดับชาติ และ/หรือมาตรฐานระดับสากล

2) มีช่องทางการติดต่อสื่อสาร โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสร้าง ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรให้แก่ครูผู้สอนครูฝึกในสถานประกอบการ และ วิทยากรผู้เชี่ยวชาญในอาชีพรวมทั้งบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

● **กิจกรรมดำเนินงานหลัก (Key Activities)**

1) มีการปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหารายวิชาให้มีความสอดคล้องกับ มาตรฐานอาชีพระดับชาติ และ/หรือมาตรฐานระดับสากลตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ กำหนดด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับ จังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา

2) มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจการพัฒนาหลักสูตรแก่ครูผู้สอนครูฝึกในสถานประกอบการและวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในอาชีพรวมทั้งบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

3) มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อให้สามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด

● **การกำกับดูแล (System Oversight)**

1) มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด

2) มีกลไกการกำกับดูแลหลักสูตรให้เป็นไปตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด

● **ผลลัพธ์ (Key Results)**

1) หลักสูตรมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพระดับชาติ และ/หรือมาตรฐานระดับสากล สามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ตามระบบธนาคารหน่วยกิต แห่งชาติกำหนด

2) ครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ในอาชีพ รวมทั้งบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเข้าใจการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเชื่อมโยง และสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพระดับชาติ และ/หรือมาตรฐานระดับสากล สามารถเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์ตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด

3) ผู้เรียนในระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ สามารถเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนดได้ และสำเร็จการศึกษาตามระบบ คุณวุฒิการศึกษา ผลสัมฤทธิ์และคุณค่าที่เพิ่มขึ้น (Value Propositions) กำลังคนมีคุณวุฒิ การศึกษา มีความรู้และทักษะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานของจังหวัดจากระบบ ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

2.3.5 ด้านการเชื่อมต่อกับระบบของหน่วยงานกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและรับรองผลการสะสมหน่วยกิต (Accredited) ของหน่วยงาน ภาคการศึกษา อันจะนำไปสู่การออกวุฒิการศึกษา

● **เป้าประสงค์** สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กับสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาสามารถเชื่อมต่อกับระบบ ของหน่วยงานกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและรับรอง ผลการสะสมหน่วยกิต (Accredited) ของหน่วยงานภาคการศึกษา อันจะนำไปสู่การออกวุฒิ การศึกษา

● **พันธมิตร/ความร่วมมือหลักที่เข้มแข็ง (Key Partners)**

1) หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษา ระดับจังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา

2) สถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา

3) องค์กรรับรองมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

4) หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

●ทรัพยากรหลัก (Key Resources)

- 1) ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ
- 2) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหารจัดการระบบของสถาบันการศึกษา หน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา

●กลไกการขับเคลื่อน (Key Drivers)

1) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและทุกประเภทศึกษามีคณะกรรมการบริหารระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติร่วม เพื่อการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ การตรวจสอบและรับรองผลการสะสมหน่วยกิต (Accredited) และการออกวุฒิการศึกษาอย่างถูกต้อง

2) พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิต แห่งชาติให้มีความเสถียรและรองรับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

●กิจกรรมดำเนินงานหลัก (Key Activities)

- 1) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์ม ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ
- 2) ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหารจัดการระบบของสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและ ทุกประเภทการศึกษาเพื่อการตรวจสอบและรับรองผลการสะสมหน่วยกิต (Accredited) และ การออกวุฒิการศึกษาตามระเบียบของหน่วยงานต่อไป

●การกำกับดูแล (System Oversight)

1) มีการกำกับดูแลการดำเนินงานตามระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและ แพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติระดับจังหวัดอย่างเป็นระบบ

2) มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติระดับจังหวัด ของสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

●ผลลัพธ์ (Key Results)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีระบบบริหารจัดการระบบของหน่วยงานกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และรับรองผลการสะสมหน่วยกิต (Accredited) ของหน่วยงานภาคการศึกษา อันจะนำไปสู่การออกวุฒิการศึกษา

● ผลสัมฤทธิ์และคุณค่าที่เพิ่มขึ้น (Value Propositions) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมต่อกับระบบของหน่วยงานกับระบบธนาคารหน่วยกิต แห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและรับรองผลการสะสมหน่วยกิต (Accredited) ของหน่วยงานภาคการศึกษา อันจะนำไปสู่การออกวุฒิการศึกษาในระดับจังหวัด

2.3.6 ด้านการกำกับติดตาม ตรวจสอบ สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กร จัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทศึกษาระดับจังหวัด

● เป้าประสงค์ กำกับติดตาม ตรวจสอบ สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษา ระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาที่ได้รับอนุญาตเข้าสู่ระบบ ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ในการนำหลักเกณฑ์ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องและมีคุณภาพ เป็นไปตามระดับคุณวุฒิแห่งชาติ และระดับคุณวุฒิวิชาชีพตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด

● **พันธมิตร/ความร่วมมือหลักที่เข้มแข็ง (Key Partners)**

- 1) หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา
- 2) สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา
- 3) หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

● **ทรัพยากรหลัก (Key Resources)**

- 1) เครื่องมือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์ และมาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ
- 2) ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ
- 3) บุคลากรของสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับ จังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา

● **กลไกการขับเคลื่อน (Key Drivers)** การสร้างความเข้าใจแก่สถาบัน การศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ในการนำกฎ หลักเกณฑ์ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องและมีคุณภาพ เป็นไปตามระดับคุณวุฒิแห่งชาติ และระดับคุณวุฒิวิชาชีพ ตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด

● **กิจกรรมดำเนินงานหลัก (Key Activities)**

- 1) จัดทำคู่มือการดำเนินการที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์ และมาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ
- 2) ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหารจัดการระบบของสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์ และ มาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

● **การกำกับดูแล (System Oversight)** มีการกำกับติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ และมาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับจังหวัดอย่างเป็นระบบ

● **ผลลัพธ์ (Key Results)** สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัด การศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษาในการนำกฎ หลักเกณฑ์ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องและมีคุณภาพ

● **ผลสัมฤทธิ์และคุณค่าที่เพิ่มขึ้น (Value Propositions)** ระบบธรรมาภิบาลในการกำกับติดตาม ตรวจสอบ สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ระดับจังหวัด

2.3.7 ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบและเข้าถึงระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

● **เป้าประสงค์** สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สถาบันการศึกษา องค์กรจัดการศึกษา มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และขยายผลระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติเพื่อ สร้างความเข้าใจและการยอมรับในระดับพื้นที่

● **พันธมิตร/ความร่วมมือหลักที่เข้มแข็ง (Key Partners)**

- 1) สำนักข่าว/หนังสือพิมพ์/สื่อดิจิทัลออนไลน์
- 2) เว็บไซต์ศึกษาธิการจังหวัดสถาบันการศึกษาองค์กรจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการหน่วยงานต้นสังกัดและเว็บไซต์ของภาคีเครือข่ายพันธมิตรอื่นๆ

3) หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

●ทรัพยากรหลัก (Key Resources)

- 1) บุคลากรในหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาและภาคีเครือข่ายพันธมิตร
- 2) ทรัพยากรจากภาคส่วนอื่น เช่น ช่องทางการสื่อสารผู้ผลิตสื่อมืออาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ
- 3) ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและโครงสร้างพื้นฐานด้านการประชาสัมพันธ์

●กลไกการขับเคลื่อน (Key Drivers)

- 1) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และขยายผลระบบธนาคารหน่วยกิต แห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในระดับพื้นที่
- 2) จัดกิจกรรมแสดงผลงานของหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษา เช่น Open House
- 3) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น เว็บไซต์ สื่อวีดิทัศน์ สื่อดิจิทัลออนไลน์ฯ

●กิจกรรมดำเนินงานหลัก (Key Activities)

- 1) มีการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และขยายผลระบบธนาคารหน่วยกิต แห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในระดับพื้นที่
- 2) มีการสื่อสารและวิธีการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันของทุกหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาในการสร้างพลังร่วมและสร้างแรงจูงใจในการทำงาน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ร่วมกัน
- 3) มีระบบความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา กับภาคีเครือข่าย พันธมิตรที่เข้มแข็งและต่อเนื่อง

●การกำกับดูแล (System Oversight)

- 1) มีการประเมินผลและจัดทำสรุปรายงานผล เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และขยายผลระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในระดับพื้นที่
- 2) มีกลไกในการร่วมประเมินผล และพัฒนาการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และขยายผล การระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในระดับพื้นที่

● ผลลัพธ์ (Key Results)

- 1) มีแผนประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และขยายผลระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจ และการยอมรับในระดับพื้นที่
- 2) จำนวนช่องทาง/กิจกรรมในการประชาสัมพันธ์

● ผลสัมฤทธิ์และคุณค่าที่เพิ่มขึ้น (Value Propositions)

- 1) มีนวัตกรรมการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และขยายผลระบบธนาคาร หน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในระดับพื้นที่
- 2) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นต้นแบบการจัดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และขยายผลระบบ ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับ ในระดับพื้นที่

3. การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา

3.1 การดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตของสถาบันการศึกษา

การดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับหน่วยงาน องค์กรจัดการจัดการศึกษาการดำเนินการ เป็น 2 ส่วน คือ 1) สถาบันการศึกษา ซึ่งมีอำนาจในการออกวุฒิตามระดับการศึกษา และ 2) หน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาอบรม หรือหน่วยงานที่มีอำนาจในการรับรองมาตรฐานอาชีพ

1.3.1 สถาบันการศึกษาซึ่งมีอำนาจในการออกวุฒิการศึกษาตามระดับการศึกษา ประกอบด้วย สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) และหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดอื่นที่มีอำนาจในการออกวุฒิการศึกษาตามระดับการศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1) ร่วมขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณสมบัติของผู้เรียน และเชื่อมโยงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

2) นำระเบียบ แนวปฏิบัติ หรือแนวทางการเทียบโอนและสะสมหน่วยกิตที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด ไปสู่การดำเนินการอย่างมีคุณภาพ

3) จัดระบบการรับรองรายวิชาตามหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน รวมทั้งการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์โดยหน่วยงานหรือคณะกรรมการ

4) เชื่อมต่อแพลตฟอร์มของสถาบันการศึกษา กับแพลตฟอร์มกลางของหน่วยงานที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติได้

5) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการประชาสัมพันธ์ และเฝ้าอำนวยความสะดวกเทียบโอนและการใช้ประโยชน์จากการสะสมหน่วยกิต

1.3.2 หน่วยงานหรือองค์กรที่จัดการศึกษาอบรม หรือหน่วยงานที่มีอำนาจในการรับรองมาตรฐานอาชีพ ประกอบด้วย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (สคช.) ศูนย์ประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กพร.) ศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานศูนย์ประเมินและรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1) ร่วมขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณสมบัติของผู้เรียน และเชื่อมโยงการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

2) นำกฎ หลักเกณฑ์ และมาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ มากำหนดเป็นแนวทางในพัฒนาระบบงานให้มีความสอดคล้องตามระดับคุณวุฒิแห่งชาติและระดับคุณวุฒิวิชาชีพ ของหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การสะสมหน่วยการเรียนรู้ตามผลลัพธ์การเรียนรู้

3) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและจัดระบบการรับรองหลักสูตรฝึกอบรม ตามที่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด

4) เชื่อมต่อระบบของหน่วยงานกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและรับรองผลการสะสมหน่วยกิต (Accredited) ของหน่วยงานภาคการศึกษาอันจะนำไปสู่การออกวุฒิการศึกษาต่อไป

5) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการเทียบโอนและการใช้ประโยชน์จากการสะสมหน่วยกิต

3.2 กระบวนการทำงานระหว่างสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เข้าร่วมเครือข่าย

ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติหรือธนาคารหน่วยกิตของสถานศึกษาทุกประเภท และทุกระดับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องมีกลไกการทำงานเชื่อมโยงการเทียบหรือแลกหน่วยกิตหรือผลการเรียนรู้ หรือประสบการณ์บุคคลได้ โดยสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการจัดการจากต้นทาง และปลายทาง

3.3 การให้บริการธนาคารหน่วยกิตสำหรับผู้เรียน

3.3.1 ธนาคารเครดิต (Credit Bank) เป็นระบบการเก็บสะสมหน่วยกิตที่มีหน่วยงานกลาง เป็นผู้ดำเนินการเชื่อมโยงกับหน่วยงานการศึกษาระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยหน่วยงานกลางจะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์รูปแบบ วิธีการ แพลตฟอร์มฐานข้อมูลต่าง ๆ และ หน่วยงานการศึกษาระดับต่าง ๆ ผู้เรียนสามารถฝาก ถอน หรือยืมหน่วยกิตของตนเองที่อยู่ในธนาคารหน่วยกิต ไปใช้ในการเข้าเรียนและสำเร็จ การศึกษาตามแผนการศึกษาที่กำหนด

3.3.2 โอนหน่วยกิต (Credit Transfer) เป็นการดำเนินการเทียบโอนหน่วยกิตหรือ ผลการเรียนรู้ ซึ่งมี 2 ลักษณะ ได้แก่ (1) การนำผลการเรียนซึ่งเป็นความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย หรือ การนำความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่เกิดจากการประกอบอาชีพ จากประสบการณ์ การทำงาน มาประเมินเป็นส่วนหนึ่งของผลการ เรียนตามหลักสูตรการศึกษา และ (2) การเทียบ ระดับการศึกษา โดยนำผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์ ที่ได้รับจากการศึกษานอกระบบมาประเมินเทียบระดับการศึกษา โดยให้เป็นไปตามระเบียบของหน่วยงานที่จัดการศึกษาแต่ละ ระดับ สถาบันการศึกษานั้น ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้เรียนสามารถโอนหน่วยกิตที่ได้รับ จากสถาบันหนึ่งไปยังอีกสถาบันหนึ่ง โดยความสะดวกและสามารถนำหน่วยกิตที่สะสมไปใช้ในการศึกษาต่อ และการสำเร็จการศึกษา

3.3.3 สะสมหน่วยกิต (Credit Accumulation) เป็นการรวบรวมและจัดเก็บหน่วยกิต หรือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ไว้ในธนาคารหน่วยกิตเพื่อการใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษาหรือการพัฒนา ตนเองตามแผนที่ กำหนด ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตที่ได้รับเพื่อนำไปใช้ในการศึกษาและการสำเร็จ การศึกษาได้โดยสะดวก

3.3.4 ตรวจสอบหน่วยกิต (Credit Validation) เป็นการตรวจหาความถูกต้องของ หน่วยกิตที่ ผู้เรียนได้รับ เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถนำหน่วยกิตที่สะสมไปใช้ตามมาตรฐานการศึกษา แต่ละระดับและหลักสูตร ที่กำหนด ผู้เรียนสามารถตรวจสอบหน่วยกิตที่สะสมไปใช้เพื่อวางแผนการศึกษาและการพัฒนาตนเอง

3.3.5 คลังเก็บหน่วยกิต (Credit Repository) ระบบทะเบียนกลางเพื่อการสะสม หน่วยกิต หรือ ผลการศึกษาของผู้เรียนจากการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย จากประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม หรือการพัฒนาตนเอง โดยมีหลักฐานที่เป็น องค์ประกอบในการเทียบหน่วยกิตรวบรวมไว้ เพื่อประโยชน์ในการเข้าศึกษาในสถานศึกษา การเทียบวุฒิการ รับรอง หรือรับคุณวุฒิทางการศึกษา และการทำงาน ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการหน่วยกิตทั้งหมดที่สะสมได้ ผ่านระบบกลาง โดยมีความสะดวกในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากหน่วยกิตสะสมกับสถานศึกษาหรือ สถาบันการศึกษาอย่างหลากหลาย

3.4 การจัดระบบการบริหารจัดการระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา

เนื่องจากการจัดการศึกษาแต่ละประเภทและระดับ รวมทั้งหน่วยงาน และองค์กร ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการบริหารจัดการภายใน และโครงสร้างการทำงานที่แตกต่างกัน จึงควรพิจารณา ภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการระบบธนาคารหน่วยกิต เพื่อนำไปกำหนดในโครงสร้างการขับเคลื่อน ระบบธนาคารหน่วยกิตระดับ สถานศึกษา และบูรณาการเข้ากับโครงสร้างภาระงานอื่น ๆ ดังนี้ 1) ประกาศนโยบายการขับเคลื่อนการจัด การศึกษาระบบธนาคารหน่วยกิต 2) กำหนดโครงสร้างการทำงานระบบธนาคารหน่วยกิต และบุคลากร ผู้รับผิดชอบ 3) กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานระบบธนาคารหน่วยกิต 4) ประกาศหลักสูตรที่นำเข้าสู่ระบบ ธนาคารหน่วยกิตเพื่อให้บริการแก่ผู้เรียน ในระบบธนาคารหน่วยกิต

5) ออกแบบและจัดระบบงานธนาคารหน่วยกิต (1) ระบบการจัดการผู้เรียน (User Management) (2) ระบบการจัดเก็บผลการเรียนรู้ (Learning Archives Management and Record Keeping) (3) ระบบ

การตรวจสอบรับรองความถูกต้อง (Credit Certification Management) (4) ระบบการจัดการแปลงหน่วยกิต (Credit Conversion Management) (5) ระบบการให้บริการหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (6) ระบบการรับรองเพื่อสำเร็จการศึกษา (Certificate Management)

6) จัดระบบรับรองคุณภาพกระบวนการระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank Quality Assurance)

7) พัฒนาคู่มือการปฏิบัติงาน

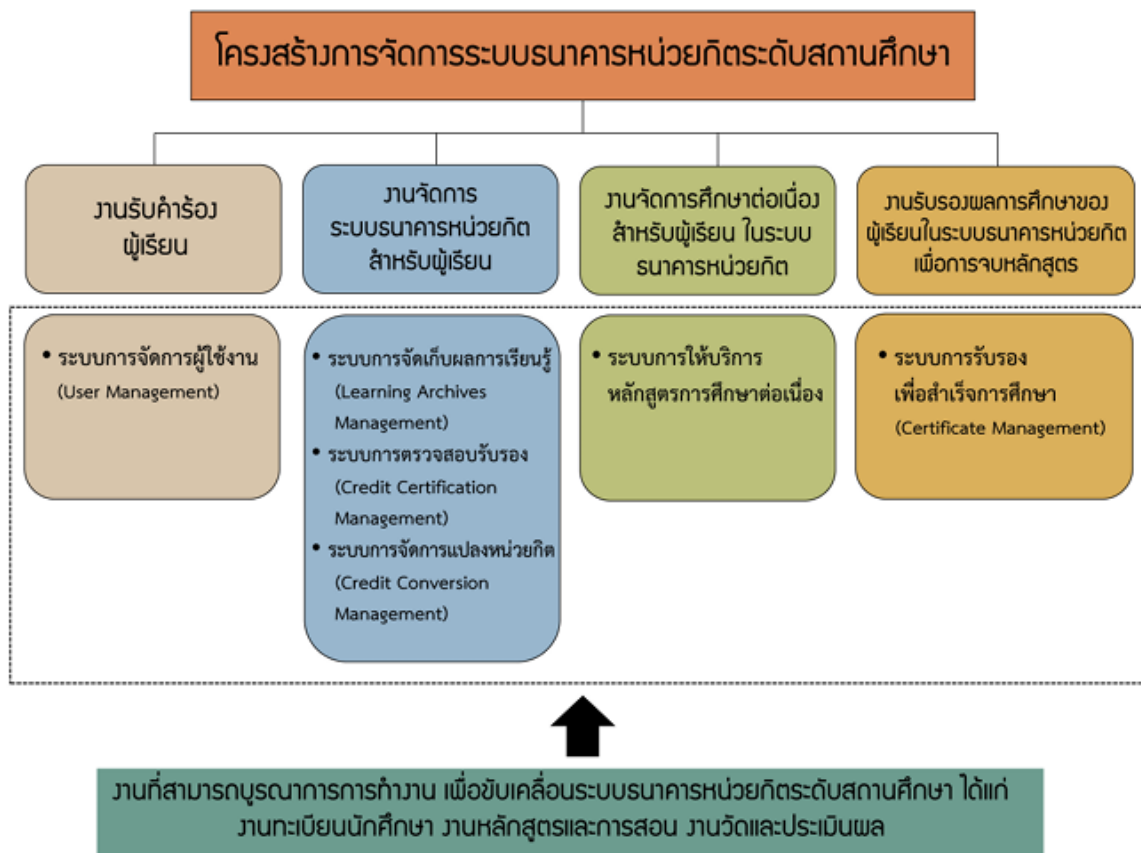
8) เตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต้องใช้ ในระบบธนาคารหน่วยกิต ระบบการเรียนรู้รายบุคคล รวมทั้งระบบสารสนเทศและแพลตฟอร์มดิจิทัล

9) ประเมินความพร้อมผู้ปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นก่อนเข้าสู่การ ปฏิบัติงานในระบบธนาคารหน่วยกิตทั้งผู้ให้บริการทั่วไป ผู้ปฏิบัติงานสนับสนุน และผู้ปฏิบัติงาน ที่มีความเชี่ยวชาญและความชำนาญเฉพาะ

10) จัดทำคู่มือสำหรับผู้เรียน และจัดระบบการให้บริการแก่ผู้เรียน อาทิ การโอน หน่วยกิต การสะสมและจัดเก็บหน่วยกิต การตรวจสอบข้อมูลในธนาคารหน่วยกิต การยืม หน่วยกิตสะสมจากระบบประกอบการขอการประเมินเพื่อศึกษาต่อ

11) การสื่อสารประชาสัมพันธ์การให้บริการระบบธนาคารหน่วยกิต

การกำหนดภาระงานเพื่อการให้บริการระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา สามารถบูรณาการเข้ากับโครงสร้างและภาระงานเดิม ดังแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 โครงสร้างการจัดการระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา
ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2566)

3.5 แนวปฏิบัติของสถานศึกษาในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อนำ ผลการเรียนรู้ ผลการฝึกอบรมและพัฒนา และประสบการณ์บุคคลเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต

3.5.1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยระบบธนาคารหน่วยกิต ซึ่งยังไม่มีระบบธนาคารหน่วยกิตอย่างเต็มรูปแบบ แต่มีกลไกการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศ มีการทดลองนำร่อง เรียนบางรายวิชาระหว่างสถานศึกษาต้นทางและปลายทาง นำร่องโครงการในลักษณะการเรียน ล่วงหน้ากับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในสถานศึกษาบางแห่ง และเข้าร่วมโครงการธนาคารหน่วยกิต นำร่องพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช อุตรธานี เชียงใหม่ ปทุมธานี และลำพูน การดำเนินงาน ดังกล่าวใช้กลไกการเทียบโอนผลการเรียนรู้ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการกำหนดแนวปฏิบัติเฉพาะการเทียบโอนผลการเรียนรู้เข้าสู่การศึกษาในระบบ ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางกลางเกี่ยวกับการให้จำนวนหน่วย การให้ผลการเรียน การบันทึกผลการเรียน ผลการเทียบโอน และการคิดผลการเรียนเฉลี่ย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ ทั้งนี้ การเทียบโอน ผลการเรียนรู้ดังกล่าวให้เป็นดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะรับผู้ขอเทียบโอนฯ เข้าเรียนโดยพิจารณา ให้เหมาะสมกับคุณสมบัติของนักเรียนแต่ละคน และคำนึงถึงคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ แนวปฏิบัติดังกล่าวสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ฉบับ พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ การศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 ทั้งนี้สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากแนวทางการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบโดย สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2568)

3.5.2 ระดับอาชีวศึกษา จากสภาพปัจจุบันของการจัดอาชีวศึกษาด้วยระบบ ธนาคารหน่วยกิต ยังไม่มีระบบธนาคารหน่วยกิตอย่างเต็มรูปแบบ แต่มีกลไกการเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ในการเชื่อมโยงหลักสูตรอาชีวศึกษากับมาตรฐานอาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือมาตรฐานอาชีพในสาขาอาชีพอื่น ๆ การเรียนร่วม ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ การจัดอาชีวศึกษาร่วมในรูปแบบทวิภาคีกับสถาบัน อาชีวศึกษาในต่างประเทศ การจัดการศึกษาและการฝึกประสบการณ์อาชีพเชิงบูรณาการ อาทิ อิสราเอล เดนมาร์ก นำร่องโครงการในลักษณะการเรียนล่วงหน้า ระหว่างอาชีวศึกษาและ การศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบห้องเรียนอาชีพ และ อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในสถานศึกษา บางแห่งเพื่อการศึกษาต่อเนื่อง รวมทั้งการเข้าร่วมโครงการธนาคารหน่วยกิตนำร่องในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช อุตรธานี เชียงใหม่ ปทุมธานี และลำพูน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดแนวปฏิบัติในการเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ฉบับ พ.ศ. 2546 และ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ การศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 ประกาศคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รายวิชา พ.ศ. 2560 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และ วิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์รายวิชาของสถานศึกษา อาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์รายวิชาของสถานศึกษา อาชีวศึกษา ฉบับ (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. 2560 ทั้งนี้สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต การอาชีวศึกษา รูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอก

ระบบและการศึกษา ระบบทวิภาคี (Credit Bank) โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2568)

3.5.3 ระดับอุดมศึกษา จากสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาด้วยระบบธนาคาร หน่วยกิต มีการดำเนินการในส่วนของการออกประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษานำแนวทาง การดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา ไปกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเป็นรายสถาบัน การดำเนินงานเป็นข้อตกลงร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่มี MOU นำร่องโครงการในลักษณะ การเรียนล่วงหน้าระหว่างการศึกษาชั้นพื้นฐานกับอุดมศึกษา และอาชีวศึกษา กับอุดมศึกษา ในสถานศึกษาบางแห่งเพื่อการศึกษาต่อเนื่อง ทดลองนำร่องเรียนร่วมระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ การจัดการศึกษาร่วมในรูปแบบทวิภาคีกับสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีระบบ Thai MOOC เพื่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิตและการเทียบโอนความรู้เข้าสู่หลักสูตรอุดมศึกษา รวมทั้งการเข้าร่วมโครงการธนาคาร หน่วยกิตนำร่องในพื้นที่จังหวัด นครศรีธรรมราช อุตรธานี เชียงใหม่ ปทุมธานี และลำพูน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ออกประกาศ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับ อุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติ ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาระบบธนาคารหน่วยกิต ทั้งนี้สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566)

3.5.4 การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการฝึกอบรม

3.5.4.1 การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การเทียบโอน และ การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปัจจุบันไม่มีระบบธนาคารหน่วยกิต อย่างเต็มรูปแบบ แต่มีกลไกการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากการศึกษานอกระบบเข้าสู่ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นอาชีวศึกษาเข้าสู่หลักสูตรรายวิชา และ มีการเข้าร่วมโครงการธนาคารหน่วยกิตนำร่องในพื้นที่จังหวัด นครศรีธรรมราช อุตรธานี เชียงใหม่ ปทุมธานี และลำพูน โดยการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยเข้าสู่การศึกษาในระบบ มีหลักการสำคัญ คือ

- 1) หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถ เทียบโอนผลการเรียนได้
- 2) การเทียบโอนผลการเรียนต้องสามารถเทียบโอนผลการเรียน ที่ผู้เรียนสะสมไว้ ทั้งจากการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยการฝึกอาชีพหรือประสบการณ์การทำงาน
- 3) เป็นการเชื่อมโยงการศึกษาทั้งสามรูปแบบ เพื่อส่งเสริมให้เกิด การศึกษาตลอดชีวิต
- 4) เป็นการกระจายอำนาจให้สถานศึกษาในการเทียบโอนผลการเรียน โดยสถานศึกษาจะต้องจัดให้บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ ให้คำแนะนำและดำเนินการให้มีการเทียบโอนผลการเรียน
- 5) วิธีการและหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนต้องได้มาตรฐาน ชัดเจนสมเหตุสมผลเชื่อถือได้ โปร่งใสและยุติธรรม

3.5.4.2 การฝึกอบรมของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน และ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ปัจจุบันมีการเชื่อมโยงมาตรฐานอาชีพ กรมพัฒนา ฝีมือแรงงานและสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) กับหลักสูตรอาชีวศึกษา และทั้งสอง หน่วยงานมีการจัดทำแพลตฟอร์มสนับสนุน อาชีพ แพลตฟอร์ม E-Workforce Ecosystem เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของกำลังคนภาคแรงงานของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) และแพลตฟอร์มไทยมีงานทำ เพื่อการพัฒนากำลังคนภาคแรงงานของกระทรวง

แรงงาน การเทียบโอน ผลลัพธ์การเรียนรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการอบรมจากหน่วยฝึกอบรมที่มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ โดยพิจารณาจากกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การจัดการฝึกอบรม ระยะเวลา การเข้ารับการฝึกอบรมของผู้เรียน การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเข้ารับการอบรม หรือ การเทียบโอน ผลลัพธ์การเรียนรู้และประสบการณ์ที่ผู้เรียนนำผลการประเมินและรับรองมาตรฐาน อาชีพมาขอเทียบโอน สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ในแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนรู้ที่ได้ จากการศึกษาโดยศูนย์การเรียนรู้ การศึกษาตามหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรเฉพาะ ประสบการณ์ ทำงาน การฝึกอาชีพเข้าสู่การศึกษาในระบบ (สำหรับผู้เรียน)

ทั้งนี้สามารถศึกษาเพิ่มเติมแนวปฏิบัติของสถานศึกษาในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อนำ ผลการเรียนรู้ ผลการฝึกอบรมและพัฒนา และประสบการณ์บุคคลเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต ของการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการฝึกอบรม ได้จากแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566)

ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินการ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด มีแผนดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานทุกภาคส่วน ดังนี้

แหล่งข้อมูล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จังหวัดเลย มีหน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการศึกษาและดำเนินงานตามนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 8 สังกัด ซึ่งมีสถานศึกษา จำนวน 830 แห่ง ผู้เรียน 129,185 คน บุคลากร 8,627 คน โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยได้วางแผนกำหนดกลุ่มเป้าหมายการนิเทศเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภาพรวมระดับจังหวัด ดังนี้

1) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

ที่	ชื่อหน่วยงาน	จำนวน		
		สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/บุคลากร (คน)
1	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย	-	-	
2	สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สกร.)	14	17,542	285

2) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ

ที่	ชื่อหน่วยงาน	จำนวน		
		สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/บุคลากร (คน)
1	สถานศึกษาในระบบ	24	11,207	724
2	นอกระบบ	25		

3) สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ

ที่	ชื่อหน่วยงาน	จำนวน		
		สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/บุคลากร (คน)
1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 1	134	18,321	1,671
2	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 2	152	18,365	1,799
3	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 3	105	6,584	857
4	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	31	24,010	1,567

ที่	ชื่อหน่วยงาน	จำนวน		
		สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/บุคลากร (คน)
	เลย หนองบัวลำภู			
5	สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ	2	900	140
	รวม	424	68,180	6,034

4) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กระทรวงศึกษาธิการ

ที่	ชื่อหน่วยงาน	จำนวน		
		สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/บุคลากร (คน)
1	รัฐบาล	4	4,636	367
2	เอกชน	6	4,549	97
	รวม	10	9,185	464

5) สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อปท.) กระทรวงมหาดไทย

ที่	ชื่อหน่วยงาน	จำนวน		
		สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/บุคลากร (คน)
1	โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	27	5,914	480
2	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	303	7,491	
	รวม	330	13,405	480

6) สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

ที่	ชื่อหน่วยงาน	จำนวน		
		สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/บุคลากร (คน)
1	โรงเรียนสาธิต	2	573	59
2	สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐบาล	3	7,434	355
	รวม	5	8,007	414

7) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่	ชื่อหน่วยงาน	จำนวน		
		สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/บุคลากร (คน)
1	โรงเรียนในระบบ	8	370	70

8) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)

ที่	ชื่อหน่วยงาน	จำนวน		
		สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/บุคลากร (คน)
1	โรงเรียนในระบบ	15	1,307	156

ขั้นตอนการดำเนินการ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย วางแผนการขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผน (Plan)

1. เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิตจังหวัด และแผนปฏิบัติงานที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของเครือข่ายพันธมิตร
2. สร้างการรับรู้ สื่อสารสร้างความเข้าใจ สร้างพลังร่วม และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับสถานศึกษา ธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด และธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ
3. กำหนดเป้าหมายการผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการของพื้นที่หรือของจังหวัดกับสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับจังหวัด
4. จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการฯ และมีการมอบหมายบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน
5. จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด และนำสู่การปฏิบัติขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ
6. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) หรือบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOA) หรือบันทึกข้อตกลงความร่วมมืออื่นกับสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติระดับจังหวัดร่วมกันอย่างมีคุณภาพ

ขั้นที่ 2 ปฏิบัติ (Do)

1. สร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานระหว่างสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกับสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา
2. สื่อสารกับบุคลากรในสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กร จัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาในการดำเนินการรับรองสถาบันการศึกษาที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ
3. ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษาปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหารายวิชาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพระดับชาติ และ/หรือ

มาตรฐานระดับสากลตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ กำหนดด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับ จังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา

4. สื่อสารสร้างความเข้าใจการพัฒนาหลักสูตรแก่ครูผู้สอนครูฝึกในสถานประกอบการและวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในอาชีพรวมทั้งบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

5. จัดทำสารสนเทศหลักสูตรของสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทที่สามารถเทียบโอนเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด

6. แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบความพร้อมของสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทที่ต้องการเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต

7. ดำเนินการตามขั้นตอนของระบบธนาคารหน่วยกิต ได้แก่ 1) การรับคำขออนุญาตและการตรวจสอบคำขอ 2) การตรวจสอบความพร้อมและความเหมาะสม โดยคณะทำงาน ตรวจสอบความพร้อม 3) การทำเอกสารเสนอนายทะเบียนพิจารณา 4) การแจ้งผลการพิจารณาของนายทะเบียนต่อผู้ยื่นคำขอ 5) การจัดทำทะเบียนและจัดเก็บเอกสาร

8. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์ม ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

9. ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหาร จัดการระบบของสถาบันการศึกษาหน่วยงานองค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและ ทุกประเภทการศึกษาเพื่อการตรวจสอบและรับรองผลการสะสมหน่วยกิต (Accredited) และ การออกวุฒิการศึกษาตามระเบียบของแต่ละหน่วยงานต่อไป

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบ (Check)

1. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด

2. กำกับดูแลหลักสูตรให้เป็นไปตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด

3. กำกับ ดูแล การดำเนินการรับรองสถาบันการศึกษาที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติระดับจังหวัดอย่างเป็นระบบ

4. กำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับจังหวัด

5. ติดตามและประเมินผลการดำเนินการรับรองสถาบันการศึกษา ที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ จากสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษา ระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6. กำกับดูแลการดำเนินงานตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับจังหวัด

7. บริหารจัดการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิต ระดับจังหวัดที่เป็นระบบและชัดเจน

ขั้นที่ 4 ทบทวน (Act)

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลร่วมกัน

2. ทบทวนแผน โครงการ กิจกรรม และระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัดในภาพรวม ร่วมกันทุกหน่วยงาน เพื่อปรับปรุงพัฒนา

3. เสริมสร้างกำลังใจ ยกย่องหน่วยงาน บุคคลผู้มีผลการปฏิบัติที่ดีระดับจังหวัด

4. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และขยายผลระบบธนาคารหน่วยกิต แห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในระดับพื้นที่

ปฏิทินการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด

การดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย วางแผนรอบเวลาดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ดังนี้

เวลา	กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง
ตุลาคม-ธันวาคม 2568	ขั้นที่ 1 วางแผน (Plan)	ศธจ.เลย
	1. เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิตจังหวัด	
	2. สร้างการรับรู้ สื่อสารสร้างความเข้าใจภายในหน่วยงาน	
	3. จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการฯ และมีการมอบหมายบทบาทหน้าที่	
	4. จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด	ศธจ.เลย
มกราคม 2569	5. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) หรือ (MOA) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ศธจ.เลยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มกราคม-เมษายน 2569	ขั้นที่ 2 ปฏิบัติ (Do)	ศธจ.เลยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	1. ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษาปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหารายวิชาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพระดับชาติ และ/หรือมาตรฐานระดับสากลตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ	
มกราคม-เมษายน 2569	2. จัดทำสารสนเทศหลักสูตรของสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทที่สามารถเทียบโอนเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด	ศธจ.เลยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
พฤษภาคม 2569	3. แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบความพร้อมของสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกระดับ และทุกประเภทที่ต้องการเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต	ศธจ.เลยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มิถุนายน-กันยายน 2569	4. ดำเนินงานตามระบบ ขั้นตอนของธนาคารหน่วยกิต 1) การรับคำขออนุญาตและการตรวจสอบคำขอ 2) การตรวจสอบความพร้อมและความเหมาะสม โดยคณะทำงาน ตรวจสอบความพร้อม 3) การทำเอกสารเสนอนายทะเบียนพิจารณา 4) การแจ้งผลการพิจารณาของนาย	ศธจ.เลยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เวลา	กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง
	ทะเบียนต่อผู้ยื่นคำขอ 5) การจัดทำทะเบียนและจัดเก็บเอกสาร	
มิถุนายน-กันยายน 2569	5. เตรียมดำเนินการปฏิบัติงานระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์ม ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ	
มิถุนายน-กันยายน 2569	<p>ขั้นที่ 3 ตรวจสอบ (Check)</p> <p>1. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติกำหนด</p> <p>2. กำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ระดับจังหวัด</p> <p>3. ติดตามและประเมินผลการดำเนินการรับรองสถาบันการศึกษา ที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ จากสถาบันการศึกษา หน่วยงานองค์กรจัดการศึกษา ระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p>	ศจจ.เลยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
สิงหาคม-กันยายน 2569	<p>ขั้นที่ 4 ทบทวน (Act)</p> <p>1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษา ระดับจังหวัดทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลร่วมกัน</p> <p>2. ทบทวนแผน โครงการ กิจกรรม และระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัดในภาพรวมทั้งร่วมกันทุกหน่วยงาน เพื่อปรับปรุงพัฒนา</p> <p>3. เสริมสร้างกำลังใจ ยกย่องหน่วยงาน บุคคลผู้มีผลการปฏิบัติที่ดีระดับจังหวัด</p> <p>4. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และขยายผลระบบธนาคารหน่วยกิต แห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในระดับพื้นที่</p>	ศจจ.เลยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รายการอ้างอิง

- ราชกิจจานุเบกษา. (2567, 30 เมษายน). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการประกาศ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2567. 141(ตอนพิเศษ 119 ง), 15–19.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2568). แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตการอาชีวศึกษารูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษา ระบบทวิภาคี (Credit Bank). <https://bsq.vec.go.th/Portals/9/document/2568/Credit%20Bank/Credit%20Bankv1.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). คู่มือการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สกศ. https://thailandnqf.onec.go.th/nqfc_cms/public/file_upload/research_papers/7f59e88bb20ea5cc.pdf
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2568). แนวทางการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน [e-book]. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. <https://boet.obec.go.th/>

ภาคผนวก

1. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการประกาศ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2567
2. คำสั่งจังหวัดเลย ที่ 4322 /2568 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคาร
หน่วยกิต จังหวัดเลย ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2568
3. คำสั่งจังหวัดเลย ที่ 34/ 2569 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐาน
ธนาคารหน่วยกิต จังหวัดเลย ลงวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2569
4. อินโฟกราฟิกเอกสารเกี่ยวกับการขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิต สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๗

เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาของประเทศไทยสู่การปฏิบัติและผลักดันไปสู่การดำเนินงานที่เป็นระบบอย่างชัดเจน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน และประชาชนได้นำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาสะสมเทียบโอน และใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิการทำงานและการศึกษาต่อ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองด้วยความเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการทำงาน การเรียนรู้และการฝึกอบรมใหม่ได้ตลอดเวลา โดยไม่จำกัดอายุ รวมทั้งสร้างโอกาสให้แรงงานและประชาชนทั่วไปได้เพิ่มทักษะและพัฒนาทักษะใหม่ นำไปสู่การยกระดับวิชาชีพให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมาตรา ๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการสภาการศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ และคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ธนาคารหน่วยกิต” หมายความว่า ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตและกลไกการเทียบโอนผลการเรียนที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ และสามารถเทียบโอนหน่วยกิต ระหว่างสถานศึกษาได้

“หน่วยกิต” หมายความว่า หน่วยที่แสดงปริมาณของผลการเรียนที่ได้จากการศึกษา หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ

“ผลการเรียน” หมายความว่า ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ คุณธรรมจริยธรรม และลักษณะบุคคลที่ได้จากการศึกษา ซึ่งสามารถแสดงในรูปของคะแนนตัวอักษร หรือแต่มีระดับคะแนนที่นำมาคิดคะแนนผลการเรียนหรือคำนวณแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำนาระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด

“การเทียบโอน” หมายความว่า การดำเนินการเทียบโอนหน่วยกิต ซึ่งมี ๒ ลักษณะ ได้แก่ (๑) การโอนผลการเรียน โดยนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาประเมินเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา และ (๒) การเทียบระดับการศึกษา โดยนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้มาประเมินเทียบระดับการศึกษา ซึ่งขึ้นอยู่กับระเบียบของสถานศึกษานั้น ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

“ผู้เรียน” หมายความว่า ผู้ที่ลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตกับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

“การอาชีวศึกษา” หมายความว่า การศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ ทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งเป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะอาชีพระยะสั้น หรือระยะยาว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนด

“สถานศึกษา” หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

“หน่วยงานต้นสังกัด” หมายความว่า หน่วยงานที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาอยู่ในสังกัดหรือในการกำกับดูแล

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้ง

ข้อ ๔ การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๔.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน เป็นการเชื่อมโยงทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๔.๒ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสมและระยะเวลาในการศึกษา และสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถานศึกษาได้

๔.๓ ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาและใช้ประโยชน์ของธนาคารหน่วยกิตเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เอื้อประโยชน์ในการเพิ่มพูนสมรรถนะ ทักษะ เพื่อการทำงานและการเพิ่มคุณวุฒิ

ข้อ ๕ ธนาคารหน่วยกิต มีหลักการ ดังนี้

๕.๑ ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาเทียบโอนหน่วยกิตและสะสมในธนาคารหน่วยกิตได้ตามประกาศฉบับนี้

๕.๒ ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตในธนาคารหน่วยกิตได้ตลอดชีวิตโดยไม่จำกัดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน รวมทั้งระยะเวลาในการสะสมหน่วยกิต และระยะเวลาในการเรียน

๕.๓ ข้อมูลหน่วยกิตของผู้เรียนที่สะสมไว้ในธนาคารหน่วยกิตได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๖ การสะสมหน่วยกิต มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๖.๑ การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในระบบ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนเพื่อสะสมหน่วยกิตในสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาได้ ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตในธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนมากกว่าหนึ่งแห่งได้

๖.๒ การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกาศกำหนด หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๗ การบันทึกผลการเรียน และผลลัพธ์การเรียนรู้ ของผู้เรียนในธนาคารหน่วยกิตให้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาต่าง ๆ จากการศึกษาในระบบของสถานศึกษา ให้สถานศึกษานำบันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต่มีระดับคะแนนที่สอบได้

๗.๒ กรณีที่ผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการเทียบโอนจากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ ให้สถานศึกษานำบันทึกโดยไม่กำหนดระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต่มีระดับคะแนน หรืออาจจัดให้มีการประเมินใหม่เพื่อวัดระดับผลการเรียนและบันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต่มีระดับคะแนนที่สอบได้ โดยให้จัดทำหลักฐานข้อมูลประกอบการเทียบโอนบันทึกไว้ด้วย

ข้อ ๘ การนำหน่วยกิตที่สะสมไว้ในธนาคารหน่วยกิตเพื่อไปใช้ในการศึกษาเพื่อรับคุณวุฒิการศึกษา ให้จัดทำเป็นประกาศหลักเกณฑ์ตามระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา โดยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด รูปแบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด และการอาชีวศึกษา ทั้งรูปแบบการศึกษา ในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาระบบทวิภาคี ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกำหนด ภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้

ทั้งนี้ ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา สามารถออกรายงานการสะสมหน่วยกิต เพื่อใช้ในการ แสดงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ข้อ ๙ การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ให้ดำเนินการ ดังนี้

ธนาคารหน่วยกิต ประกอบด้วย ธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ธนาคารหน่วยกิต ระดับจังหวัด ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา และธนาคารหน่วยกิตกลาง โดยแต่ละหน่วยงาน มีหน้าที่ ดังนี้

(๑) สถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ให้ดำเนินการตามประกาศ ที่ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาตาม (๓) และหน่วยงานต้นสังกัดตามข้อ ๑๐ ประกาศกำหนด

(๒) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำหน้าที่เป็นธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ให้ดำเนินการ ประสานงาน ส่งเสริม และบูรณาการ การทำงานธนาคารหน่วยกิตของหน่วยงานและองค์กร จัดการศึกษาในจังหวัด ทุกระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา รวมถึงการตรวจสอบ รับรองและ ขึ้นทะเบียนสถานศึกษา และให้เชื่อมโยงฐานข้อมูลกับธนาคารหน่วยกิตตาม (๑) (๓) และ (๔)

(๓) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ทำหน้าที่เป็นธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษา ให้ดำเนินการจัดทำประกาศที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน ธนาคารหน่วยกิตในระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา ภายใน ๖๐ วัน นับจากวันที่ประกาศ มีผลบังคับใช้ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของธนาคารหน่วยกิต ตาม (๑) และ (๒) และให้เชื่อมโยงฐานข้อมูลของธนาคารหน่วยกิตตาม (๒) และ (๔)

(๔) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ทำหน้าที่เป็นธนาคารหน่วยกิตกลาง เป็นเลขานุการ ของคณะกรรมการ รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุน บูรณาการการดำเนินการของธนาคารหน่วยกิต ให้เป็นไปตามประกาศนี้และที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๐ การดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดที่มีสถานศึกษาดำเนินการธนาคารหน่วยกิต ให้ดำเนินการออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อใช้ในการดำเนินงาน ของธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาเป็นไปตามประกาศฉบับนี้ และกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงาน ของธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา และให้เชื่อมโยงฐานข้อมูลของธนาคารหน่วยกิตตามข้อ ๙ (๒) (๓) และ (๔)

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจ ในการเสนอแนะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในการออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามประกาศนี้ รวมทั้งกำหนดนโยบาย กำกับ ติดตาม และให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งจังหวัดเลย

ที่ ๔๓๒ /๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิต จังหวัดเลย

*****

ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายและยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยมีกลไกสำคัญ คือ ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อเป็นช่องทางและสร้างโอกาสให้คนไทยทุกช่วงวัยสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการพัฒนากำลังคนที่สำคัญต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศที่เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิอาเซียน ซึ่งแนวทางการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้กำหนดให้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นหน่วยงานหลักระดับจังหวัดในการขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด

เพื่อให้การดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติในระดับจังหวัดเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กำหนด อาศัยอำนาจตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๙ (๒) ที่ระบุการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด จึงแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิต จังหวัดเลย โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

- ๑.๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ประธานกรรมการ
- ๑.๒ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเลย (ด้านสังคม) รองประธาน
- ๑.๓ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย กรรมการ
- ๑.๔ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กรรมการ
- ๑.๕ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรรมการ
- ๑.๖ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเลย กรรมการ
- ๑.๗ ท้องถิ่นจังหวัดเลย กรรมการ
- ๑.๘ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู กรรมการ
- ๑.๙ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ กรรมการ
- ๑.๑๐ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ กรรมการ
- ๑.๑๑ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๓ กรรมการ
- ๑.๑๒ ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเลย กรรมการ
- ๑.๑๓ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเลย กรรมการ

/๑.๑๔ ผู้อำนวยการสำนักงาน ....

๑.๑๔	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานเลย	กรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนสถานประกอบการที่เป็นภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา	กรรมการ
๑.๑๖	ศึกษาธิการจังหวัดเลย	กรรมการและเลขานุการ
๑.๑๗	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน ศธจ.เลย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๘	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา ศธจ.เลย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๙	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ศธจ.เลย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๐	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน ศธจ.เลย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๑	ศึกษานิเทศก์ ศธจ.เลย ที่รับผิดชอบธนาคารหน่วยกิต	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการและร่วมขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติในระดับจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุและคุณวุฒิของผู้เรียน และเชื่อมโยงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จัดทำกลยุทธ์การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตในระดับจังหวัด เช่น การบริหารจัดการ การประสานงาน การส่งเสริมและกำกับมาตรฐาน การดำเนินการรับรองสถาบัน การส่งเสริมหลักสูตรฝึกอบรมและการรับรอง การเชื่อมต่อกับระบบกับธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ การกำกับติดตาม และการประชาสัมพันธ์ และการติดตาม ประเมินระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน

๒.๑	สืบเอก มงคล ศรีนวล	ศึกษาธิการจังหวัดเลย	ประธานกรรมการ
๒.๒	นางกาญจนา จันปุม	รองศึกษาธิการจังหวัดเลย	รองประธาน
๒.๓	ผศ.ดร.จุฑามาส ศรีจ้านงค์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มรภ.เลย	กรรมการ
๒.๔	นางกชพร มณีพงษ์	รอง ผอ.สพม. เลย นภ	กรรมการ
๒.๕	นางอุไรวรรณ สุรภีร์	รอง ผอ.สพม. เลย นภ	กรรมการ
๒.๖	นายนพดล ศรีซัดเค้า	รอง ผอ.สพป. เลย. ๑	กรรมการ
๒.๗	นายจันทร์ลอย สุรภีร์	รอง ผอ.สพป. เลย. ๒	กรรมการ
๒.๘	นางญาณิศา อยู่งาน	รอง ผอ.สพป. เลย. ๓	กรรมการ
๒.๙	นางสุดารัก ประสพสมัย	ผอ.กลุ่มนิเทศ ศธจ.เลย	กรรมการ
๒.๑๐	นางปทุมยาวิทย์ งอยปัดพันธ์	ผอ.กลุ่มอำนาจการ ศธจ.เลย	กรรมการ
๒.๑๑	ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน	ศธจ.เลย	กรรมการ
๒.๑๒	นางภคมน หิรัญมณีมาศ	ผอ.กลุ่มพัฒนาการศึกษา ศธจ.เลย	กรรมการ
๒.๑๓	นายยุทธพงษ์ เขียมอ่อน	ผอ.กลุ่มบริหารงานบุคคล ศธจ.เลย	กรรมการ
๒.๑๔	นางสาวจิตราภรณ์ คำมา	ผอ.กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน	กรรมการ
๒.๑๕	ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน	ศธจ.เลย	กรรมการ
๒.๑๖	นางทิพย์วรรณ ทิพย์เพชร	ผอ.กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน	กรรมการ
๒.๑๗	นางวารุณี ทีนา	ผอ.กลุ่มนิเทศ สพป.เลย เขต ๑	กรรมการ

/๒.๑๘ นางสาวทัศนีย์ ....

๒.๑๘	นางสาวทัศนีย์ ฤทธิมนตรี	ผอ.กลุ่มนิเทศ สพป.เลย เขต ๒	กรรมการ
๒.๑๙	นางเพชร ชัยมูล	ผอ.กลุ่มนิเทศ สพป.เลย เขต ๓	กรรมการ
๒.๒๐	นายสาคร ปรีบุญนั่ง	ผอ.กลุ่มนิเทศ สพม.เลย นภ	กรรมการ
๒.๒๑	ว่าที่ ร.ต.ชัชวาลย์ ป้อมสุวรรณ รอง ผอ.วิทยาลัยเทคนิคเลย		กรรมการ
๒.๒๒	นางสาวสุธานี โสโทะ	รอง ผอ.วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย	กรรมการ
๒.๒๓	นางปาริฉัตร ผูกจิตร	ศึกษานิเทศก์ สพป.เลย เขต ๑	กรรมการ
๒.๒๔	นายนราพงศ์ อาชารินทร์	ศึกษานิเทศก์ สพป.เลย เขต ๑	กรรมการ
๒.๒๕	นางนันทนา สารกิจจานนท์	ศึกษานิเทศก์ สพป.เลย เขต ๒	กรรมการ
๒.๒๖	นางนพลักษณ์ นานวน	ศึกษานิเทศก์ สพป.เลย เขต ๒	กรรมการ
๒.๒๗	นางสาวสุพัตรา สิงห์สถิตย์	ศึกษานิเทศก์ สพป.เลย เขต ๓	กรรมการ
๒.๒๘	นางศิริพร อุ้นแก้ว	ศึกษานิเทศก์ สพป.เลย เขต ๓	กรรมการ
๒.๒๙	นางนราภรณ์ คำแห่งพล	ศึกษานิเทศก์ สพม.เลย นภ	กรรมการ
๒.๓๐	นายทิวานนท์ บุญเนา	ศึกษานิเทศก์ สพม.เลย นภ	กรรมการ
๒.๓๑	นางสายันต์ คิดเข้ม	ศึกษานิเทศก์ สกร.จ.เลย	กรรมการ
๒.๓๒	นางสาวอัญชรีกร นนทโคตร	ศึกษานิเทศก์ เทศบาลเมืองเลย	กรรมการ
๒.๓๓	นายฤทธวิส พินิจนิก	ศึกษานิเทศก์ ศรจ.เลย	กรรมการ
๒.๓๔	นางสาวนิรัชรา จันทิหล้า	ศึกษานิเทศก์ ศรจ.เลย	กรรมการ
๒.๓๕	นายสุวิจักขณ์ ชัยมงคล	ศึกษานิเทศก์ ศรจ.เลย	กรรมการ
๒.๓๖	นางสาวรวีพร ภูเพ็ทซี่	ศึกษานิเทศก์ ศรจ.เลย	กรรมการ
๒.๓๗	นางสาววนิดา สิมพล	ศึกษานิเทศก์ ศรจ.เลย	กรรมการและเลขานุการ
๒.๓๘	นางสาวจิตตานันท์ สุพรมอินทร์ ผอ.โรงเรียนบ้านห้วยทราย	กรรมการและ	
		สพป.เลย เขต ๑	ผู้ช่วยเลขาฯ
๒.๓๙	นางสาวปณิษฐา แสงพันธ์ตา ผอ.โรงเรียนบ้านห้วยเป้าเหนือ	กรรมการและ	
		สพป.เลย เขต ๒	ผู้ช่วยเลขาฯ
๒.๔๐	นางสาวดรัลรัตน์ สารพิมพา ครู โรงเรียนบ้านนามูลตุน	กรรมการและ	
		สพป.เลย เขต ๒	ผู้ช่วยเลขาฯ
๒.๔๑	นายผดุงพล เดชวิจิตร ครู โรงเรียนบ้านบ้านเพี้ยชำพูวิทยา	กรรมการและ	
		สพป.เลย เขต ๑	ผู้ช่วยเลขาฯ
๒.๔๒	นางสาวณัฐพร ญ้าราพ เจ้าพนักงานธุรการ ศรจ.เลย	กรรมการและ	
			ผู้ช่วยเลขาฯ

มีหน้าที่ ความรับผิดชอบดังนี้

๑) บริหารจัดการและร่วมขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน และเชื่อมโยงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิตของหน่วยงาน องค์กรจัดการศึกษา ระดับจังหวัด ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา

๓) ดำเนินการรับรองสถาบันการศึกษาที่เข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติในระดับจังหวัด

๔) ตรวจสอบผลการสะสมหน่วยกิตของหน่วยงาน องค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัด ทุกแห่งผ่านช่องทางแพลตฟอร์มระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ตลอดจนสามารถสืบค้นข้อมูลของผู้เรียนได้ทั้งหมด

๕) กำกับติดตาม ตรวจสอบ หน่วยงาน องค์กรการจัดการศึกษาระดับจังหวัดทุกแห่ง ให้นำกฎหลักเกณฑ์ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องและมีคุณภาพเป็นไปตามระดับคุณวุฒิแห่งชาติ และระดับคุณวุฒิวิชาชีพ

๖) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตของจังหวัด

๗) ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้มอบหมายอย่างเต็มความสามารถ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย หากมีปัญหา และอุปสรรคให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ทราบทันที

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายชัยพจน์ จรูญพงศ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย

คำสั่งจังหวัดเลย
ที่ ๓๔ / ๒๕๖๙

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิต จังหวัดเลย

*****

ตามที่จังหวัดเลยได้มีคำสั่งจังหวัดเลยที่ ๔๓๒๒/ ๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิต จังหวัดเลย ไปแล้วนั้น

เพื่อให้การดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติในระดับจังหวัดเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับข้อเท็จจริง อาศัยอำนาจตามข้อ ๙ (๒) แห่งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและกำกับมาตรฐานธนาคารหน่วยกิต จังหวัดเลย ครั้งที่ ๑/ ๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๙ จึงแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งจังหวัดเลย ที่ ๔๓๒๒/ ๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ องค์ประกอบที่ ๒ คณะกรรมการดำเนินงาน เป็นการเฉพาะราย นอกนั้น ให้เป็นไปตามคำสั่งเดิม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบ

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน

๒.๑ นางบุลยาวิ ธิรคุณธนเศรษฐ์	รอง ผอ.สพป.เลย เขต ๒	กรรมการ
๒.๒ ว่าที่ ร.ต.เทพบดินทร์ คะสา	รอง ผอ.สพป.เลย เขต ๓	กรรมการ
๒.๓ นายอดิศักดิ์ ปัญญาสิม	ผอ.วิทยาลัยการอาชีพวังสะพุง	กรรมการ
๒.๔ นายทองสุข พามี	ผอ.วิทยาลัยการอาชีพด่านซ้าย	กรรมการ
๒.๕ นายอรรถพล ประเสริฐ	รอง ผอ.วิทยาลัยการอาชีพวังสะพุง	กรรมการ
๒.๖ นางสาวสรัญญา ปานะสุทธิ	ผอ.กลุ่มส่งเสริมฯ สพป.เลย เขต ๒	กรรมการ
๒.๗ นายชรินทร์ แสนศักดิ์	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน ขพ.	กรรมการ
๒.๘ นายณภัทร ศรีละมัย	ศึกษานิเทศก์ สพม.ลย นภ	กรรมการ
๒.๙ นางสาวฐิติชญาน์ วงศ์หิ้วย้อย	ศึกษานิเทศก์ สพป.เลย เขต ๑	กรรมการ
๒.๑๐ นางโสภภาพร บำรุงสำราญ	ศึกษานิเทศก์ สพป.เลย เขต ๒	กรรมการ
๒.๑๑ นางเบญจวรรณ กมลรัตน์	ศึกษานิเทศก์ สพป.เลย เขต ๓	กรรมการ
๒.๑๒ นายธวัชชัย มั่นหาทำว	นักจัดการงานทั่วไป สกร.จ.เลย	กรรมการ
๒.๑๓ นางสาวนัชชาพร สุวรรณสิงห์	นักวิชาการศึกษา สกร.จ.เลย	กรรมการ
๒.๑๔ นางสาววิศรา แนนอุดร	นักวิชาการศึกษา สพป.เลย เขต ๒	กรรมการ
๒.๑๕ นางสาวสายสุดา ประเสริฐสวัสดิ์	นักวิชาการศึกษา ศจจ.เลย	กรรมการ
๒.๑๖ นายเฉลิมชัย นครศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ศจจ.เลย	กรรมการ
๒.๑๗ นายวรภพ รุจีวีราภัทร	นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน	กรรมการ
๒.๑๘ นางสาวสุพัตรา มูลศรี	ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย	กรรมการ
๒.๑๙ นางสาวรุ่งทิพย์พร เสน่หา	ครู วิทยาลัยเทคนิคเลย	กรรมการ

๒.๒๐ นายธีรพงศ์ หอระตะ	ครู วิทยาลัยการอาชีพด่านซ้าย	กรรมการ
๒.๒๑ นางอรสา พ่อคำช้าง	ครู ศกร.ระดับอำเภอเมืองเลย	กรรมการ
๒.๒๒ นายพัฒนศ กามนาเสียว	ครู ศกร.ระดับอำเภอเมืองเลย	กรรมการ
๒.๒๓ นางสาวพจนา เอ็มพันธ์	ครู ศกร.ระดับอำเภอเมืองเลย	กรรมการ
๒.๒๔ นางกาญจนา สอนสียา	ครูผู้ช่วย ศกร.ระดับอำเภอเมืองเลย	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายชัยพจน์ จรูญพงศ์,
ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย)

อินโฟกราฟิกเอกสารเกี่ยวกับการขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิต
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
และ
ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

มาทำความรู้จัก NQF

รู้หรือไม่

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
จัดทำขึ้นเพื่ออะไร

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: NQF)

คือ กรอบแนวทางการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา กับระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (Learning Outcomes of NQF)

- 1 เป็นกลไกปฏิรูปการศึกษาด้วยการเชื่อมโยงระดับคุณวุฒิการศึกษา กับระดับสมรรถนะการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนเชิงคุณภาพ
- 2 ยกระดับความเชี่ยวชาญหรือสมรรถนะการปฏิบัติงานของคนในอาชีพ ด้วยระบบการรับรองและเทียบโอนประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่ก่อน เพื่อเข้าสู่ระบบการศึกษา
- 3 สร้างความเชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิของต่างประเทศ เพื่อเป็นกลไกการพัฒนากำลังคนตามมาตรฐานสากล
- 4 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเพิ่มโอกาสการศึกษาและพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการพัฒนากำลังคนในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของไทย

ความรู้
(Knowledge)

ความสามารถ
ในการประยุกต์ใช้ความรู้
ทักษะ และความรับผิดชอบ
(Application and
Responsibility)

ทักษะ
(Skills)

ผลลัพธ์การเรียนรู้
ตาม NQF 8 ระดับ

โครงสร้างของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

โลกการศึกษา			กรอบคุณวุฒิ แห่งชาติ	โลกการทำงาน		
คุณวุฒิการศึกษา				มาตรฐานอาชีพ		
ขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา		คุณวุฒิ วิชาชีพ	มาตรฐานฝีมือ แรงงานแห่งชาติ	มาตรฐาน อื่นๆ
		ปริญญาเอก	ระดับ 8	ระดับ 8	มรช. 6	ระดับ 8
		ปริญญาโท	ระดับ 7	ระดับ 7	มรช. 5	ระดับ 7
	ปริญญาตรี (ทล.บ.)	ปริญญาตรี	ระดับ 6	ระดับ 6	มรช. 4	ระดับ 6
	ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	อนุปริญญา	ระดับ 5	ระดับ 5	มรช. 3	ระดับ 5
			ระดับ 4	ระดับ 4	มรช. 2	ระดับ 4
ม.ปลาย + ทักษะอาชีพ	ประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.)		ระดับ 3	ระดับ 3	มรช. 1	ระดับ 3
ม.ปลาย			ระดับ 2	ระดับ 2	มรช. 2	ระดับ 2
ม.ต้น			ระดับ 1	ระดับ 1	มรช. 1	ระดับ 1

หลักสูตรระยะสั้น: การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

หมายเหตุ: มรช. คือ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

มรช. คือ มาตรฐานอาชีพ

มาตรฐานอื่นๆ อาทิ มาตรฐานการปฏิบัติงานของภาคประกอบการ มาตรฐานสมรรถนะทางภาษา และ มาตรฐานสมรรถนะดิจิทัล เป็นต้น

กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (ASEAN Qualifications Reference Framework: AQRF)

Country (A)   **AQRF**   **Country (B)**

Country (A)	AQRF	Country (B)
9	8	8
8	7	7
7	6	6
6	5	5
5	5	5
4	4	4
3	3	3
2	2	2
1	1	1

Qualification (A)   **Qualification (B)**

ความหมาย ของ AQRF

AQRF เป็นกรอบแกนกลางที่ใช้ในการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศสมาชิกหนึ่งกับอีกประเทศสมาชิกหนึ่งในภูมิภาคอาเซียน

AQRF มี 8 ระดับ และ มีองค์ประกอบ (Domains) 2 ด้าน คือ

- 1 ความรู้และทักษะ (Knowledge and Skills)
- 2 ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ (Application and Responsibility)

ประโยชน์ของ AQRF

- 1 ทำให้เกิดการเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
- 2 ใช้เป็นกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียนเพื่อเทียบเคียงคุณวุฒิกับภูมิภาคอื่น
- 3 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 4 ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายผู้เรียนและแรงงานในภูมิภาค

AQRF

ธนาคาร หน่วยกิตแห่งชาติ (NCB)

ประเมินสมรรถนะ

ผลการเรียนที่ได้จาก

- การศึกษาในระบบ
- การศึกษานอกระบบ
- การศึกษาตามอัธยาศัย

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จาก

- การศึกษา
- การฝึกอบรบ
- การรับรองมาตรฐานอาชีพ
- การสะสมประสบการณ์
- ฯลฯ

ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ (National Credit Bank: NCB)

เป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนได้นำผลการเรียนรู้ ทั้งความรู้ ทักษะ ประสบการณ์การทำงาน และการฝึกอบรบ มาสะสมและเทียบโอน เพื่อใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิการศึกษา และเพิ่มโอกาสการทำงาน

สะสม
และ
เทียบโอน
สมรรถนะ

รับคุณวุฒิ
การศึกษา

ประโยชน์

- ลดระยะเวลา และประหยัดค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษา
- เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา
- พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของตลาดงาน
- ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับตัวเอง ทั้งในแง่ของเวลา สถานที่ และวิธีการเรียน ซึ่งสามารถรองรับการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้อย่างเต็มที่

หลักการของ NCB

ประชาชนทั่วไป
ไม่จำกัดเพศ อายุ
คุณวุฒิการศึกษา
และอาชีพ

**พัฒนา/
เปลี่ยนได้**
เพื่อส่งเสริม
การพัฒนาอาชีพ

**เรียนช่วงเวลา
ที่สะดวก**
ไม่มีกรอบของ
เวลามากำหนด

**เทียบโอน
ผลการเรียน
และผลลัพธ์
การเรียนรู้ได้จาก**

- การศึกษา
ในระบบ
- การศึกษา
นอกระบบ
- การศึกษา
ตามอัธยาศัย

**เทียบโอน
และสะสม
ผลการเรียน/
ผลลัพธ์
การเรียนรู้ได้
มากกว่า 1 แห่ง**

- สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้หรือผลลัพธ์การเรียนรู้จากการศึกษาในรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- ใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: NQF) เป็นกลไกเชื่อมโยงทักษะ ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ กับทักษะ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ หรือสมรรถนะจากการปฏิบัติงาน
- เชื่อมโยงกับธนาคารหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา ธนาคารหน่วยกิตของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กพร.) และของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (สคช.)

กลไก การขับเคลื่อน ธนาคาร หน่วยกิตแห่งชาติ (NCB)

1

- กฎหมายเกี่ยวกับ NCB ของประเทศ และการจัดตั้งหน่วยงานกลาง
- หน่วยงานกลางและคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน
- หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติกลางในการเทียบโอน การรับรอง และขึ้นทะเบียนสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่ประสงค์เข้าสู่ระบบ

2

- ระบบ NCB และแพลตฟอร์มกลางจัดเก็บข้อมูลการสะสมหน่วยกิต
- ระบบเครือข่ายดิจิทัลเชื่อมโยง NCB ของทุกภาคส่วน
- แหล่งข้อมูลกลาง เพื่อบริการสืบค้นข้อมูลได้ตลอดเวลา
- ศูนย์สะสมหน่วยกิตประจำจังหวัด บูรณาการระบบ NCB ในพื้นที่

3

- ความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน NCB
- เครือข่ายความร่วมมือในการเทียบโอน การจัดทำหลักสูตร และการรับรองผลการเรียนรู้
- ระบบประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจ และให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการดำเนินงาน NCB
- การมีส่วนร่วมของภาคประกอบการเพื่อเชื่อมโยงสู่ตลาดแรงงาน และยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน

NCB กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การโอนหรือการเทียบโอนผลการเรียน

- การโอนผลการเรียนรายวิชาในหลักสูตรเดียวกัน
- การเทียบโอนผลการเรียนรายวิชา (ต่างหลักสูตร) ในระดับเดียวกัน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่ได้จาก

- การศึกษา
- การฝึกอบรม
- การรับรองมาตรฐานอาชีพ
- การจัดการศึกษาโดยศูนย์การเรียนรู้
- การจัดการศึกษาโดยครอบครัว
- การวัดระดับภาษาตามมาตรฐานสากล
- การสะสมประสบการณ์ที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติ
- การเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือประกอบอาชีพ
- ฯลฯ

ฝึกอบรม

MC... MC...
MC... MC...
MC... MC...

ทดสอบมาตรฐานอาชีพ

MC... MC... MC...
MC... MC... MC...
MC... MC... MC...
MC... MC... MC...

ประเมินประสบการณ์การทำงาน

MC... MC...
MC... MC...
MC... MC...

อื่นๆ

MC... MC...
MC... MC...
MC... MC...

เรียนในชั้นเรียน

MC... MC...
MC... MC...

MC... MC... MC...
MC... MC... MC...

เรียน online

MC... MC...
MC... MC...
MC... MC...

MC: Micro-Credentials

คือ ระบบรับรองความสามารถที่เฉพาะเจาะจง

การเทียบโอนและสะสมธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

ธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ	ธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	ธนาคารหน่วยกิต รูปแบบการศึกษานอกระบบ ของโรงเรียนเอกชน	ธนาคารหน่วยกิตการอาชีวศึกษา รูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี
ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตของ ผู้เรียนที่มีผลการเรียน	ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิต และกลไกการเทียบโอน	ระบบทะเบียนสะสมผลลัพธ์ การเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียน นอกระบบ	ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิต ของผู้เรียน
<ul style="list-style-type: none"> ● การเทียบโอนผลการเรียนจาก <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาในระบบ - การศึกษานอกระบบ - การศึกษาตามอัธยาศัย 	<ul style="list-style-type: none"> ● การเทียบโอนผลการเรียนจาก <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาในระบบ - การศึกษานอกระบบ - การจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ ตามระดับ - การศึกษาตามอัธยาศัย 	<p>ไม่มีการเทียบโอนผลการเรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การเทียบโอนผลการเรียนจาก <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาในระบบ - การศึกษานอกระบบ - การศึกษาระบบทวิภาคี
<ul style="list-style-type: none"> ● การเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้จาก <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษา - การฝึกอบรม - การรับรองมาตรฐานอาชีพ - การจัดการศึกษาโดยศูนย์การเรียนรู้ - การจัดการศึกษาโดยครอบครัว - การวัดระดับภาษาตามมาตรฐาน สากล - การสะสมประสบการณ์บุคคล และการทำงานที่เกิดจากการฝึก ปฏิบัติ - การเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่าง การศึกษาหรือประกอบอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้จาก <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษา - การฝึกอบรม - การรับรองมาตรฐานอาชีพ - การวัดระดับภาษาตามมาตรฐาน สากล - การสะสมประสบการณ์บุคคล และการทำงานที่เกิดจากการฝึก ปฏิบัติ - การเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่าง การศึกษาหรือประกอบอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้จาก <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษานอกระบบ - การศึกษาตามอัธยาศัย - การฝึกอบรม - การรับรองมาตรฐานอาชีพ - การวัดระดับภาษาตามมาตรฐาน สากล - การสะสมประสบการณ์ที่เกิด จากการฝึกปฏิบัติ - การเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษหรือประกอบ อาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้จาก <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาตามอัธยาศัย - การฝึกอบรม - การรับรองมาตรฐานอาชีพ - การวัดระดับภาษาตามมาตรฐาน สากล - ความรู้ความสามารถในการใช้ ดิจิทัลเทคโนโลยี - การสะสมประสบการณ์ที่เกิด จากการฝึกปฏิบัติ - การเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่าง การศึกษาหรือประกอบอาชีพ
นำมาสะสมในธนาคารหน่วยกิต สถานศึกษา และสามารถเทียบโอน ระหว่างสถานศึกษาได้	ได้รับการประเมินให้เป็นผลลัพธ์ การเรียนรู้ตาม NQF ให้สามารถ เทียบโอน หน่วยกิต ระหว่าง สถานศึกษาได้	นำมาสะสมในธนาคารหน่วยกิต สถานศึกษา และสามารถเทียบโอน ระหว่างสถานศึกษาได้	นำมาสะสมในธนาคารหน่วยกิต สถานศึกษา และสามารถเทียบโอน ระหว่างสถานศึกษาได้

องค์ความรู้ NQF และ NCB

 www.thailandnqf.onec.go.th

 ThailandNQF

 Email: Thailandnqrfc@gmail.com

 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โทร. 0-2668-7123

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

(National Qualifications Framework : NQF)

"เพิ่มคุณภาพ เพิ่มคุณวุฒิ เพิ่มโอกาส เพิ่มรายได้"

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติคืออะไร ?
คือ กรอบแนวทางการเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา กับระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ

รู้หรือไม่ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติจัดทำขึ้นเพื่ออะไร

- 1** เป็นกลไกปฏิรูปการศึกษาด้วยการเชื่อมโยงระดับคุณวุฒิการศึกษา กับระดับสมรรถนะการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนเชิงคุณภาพ
- 2** ยกระดับความเชี่ยวชาญหรือสมรรถนะการปฏิบัติงานของคนในอาชีพ ด้วยระบบการรับรองและเทียบโอนประสบการณ์และความรู้ที่มีอยู่ก่อน รวมทั้งการเชื่อมโยงเส้นทางการเรียนรู้และความก้าวหน้าในอาชีพ
- 3** สร้างความเชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิของต่างประเทศที่จะเป็นกลไกเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านกำลังคนของประเทศ
- 4** ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเพิ่มโอกาสการศึกษาที่จำเป็นต่อการพัฒนากำลังคนในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของไทย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

(National Qualifications Framework : NQF)

"เพิ่มคุณภาพ เพิ่มคุณวุฒิ เพิ่มโอกาส เพิ่มรายได้"

ภาคีเครือข่ายความร่วมมือ

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา
www.ovec.go.th

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน
www.opec.go.th

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย
www.nfe.go.th

สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษานับพื้นฐาน
www.obec.go.th

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
www.dsd.go.th

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ
(องค์การมหาชน)
www.tpqi.go.th

สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
www.ops.go.th

สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา
www.onesqa.or.th

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
www.dtn.go.th

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
www.fti.or.th

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
www.thaicamber.org

สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย
www.thailandtourismcouncil.org

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

(National Qualifications Framework : NQF)

"เพิ่มคุณภาพ เพิ่มคุณวุฒิ เพิ่มโอกาส เพิ่มรายได้"

กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน

ASEAN QUALIFICATIONS REFERENCE FRAMEWORK : AQRF

กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน : (AQRF) คืออะไร
เป็นกรอบแกนกลางที่ใช้ในการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
ของประเทศสมาชิกหนึ่งกับอีกประเทศสมาชิกหนึ่งในภูมิภาคอาเซียน

AQRF มี 8 ระดับ และมีองค์ประกอบ (Domains) 2 ด้าน คือ

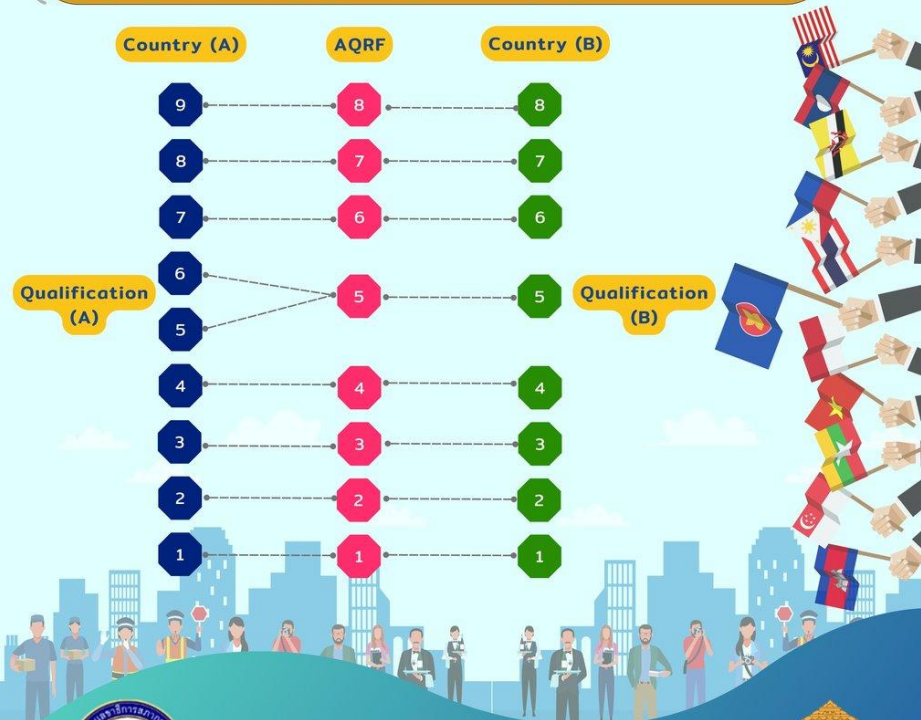
1. ความรู้ และทักษะ (Knowledge and Skills)
2. ความสามารถในการประยุกต์ใช้ และความรับผิดชอบ (Application and Responsibility)

ประโยชน์ของ AQRF

1. ทำให้เกิดการเทียบเคียงคุณวุฒิระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
2. ใช้เป็นกรอบคุณวุฒิของภูมิภาคอาเซียน เพื่อเทียบเคียงคุณวุฒิกับภูมิภาคอื่น
3. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายผู้เรียนและแรงงานในภูมิภาค

Country (A)	AQRF	Country (B)
9	8	8
8	7	7
7	6	6
6	5	5
5	4	4
4	3	3
3	2	2
2	1	1

Qualification (A) Qualification (B)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

(National Qualifications Framework : NQF)

"เพิ่มคุณภาพ เพิ่มคุณวุฒิ เพิ่มโอกาส เพิ่มรายได้"

ใครบ้างได้ประโยชน์จาก NQF และ AQRF

1

ผู้เรียน

- ได้รับคุณวุฒิการศึกษา
- ได้รับการรับรองมาตรฐานอาชีพ

2

ผู้อยู่ในระบบการศึกษา / คนวัยทำงาน

- เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่อง
- สามารถสะสมและเทียบโอนประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญในงาน เพื่อได้รับค่าตอบแทนและตำแหน่งที่เหมาะสม
- สามารถเข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อศึกษาต่อ และได้รับคุณวุฒิการศึกษาแบบ Open Entry/Open Exit

3

สถานศึกษา / หน่วยผลิตและพัฒนากำลังคน

- มีหลักสูตรการเรียนการสอน/หลักสูตรฝึกอบรมฐานสมรรถนะตาม NQF
- ผู้สำเร็จการศึกษา/ฝึกอบรมได้รับคุณวุฒิการศึกษาควบคุมมาตรฐานอาชีพ (คุณวุฒิวิชาชีพ/มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ)
- ผลิตและพัฒนาผู้เรียนตอบโจทย์ความต้องการของภาคประกอบการและทิศทางการพัฒนาประเทศ

สถานประกอบการ

- ได้กำลังคนที่มีคุณภาพ และมีสมรรถนะตรงตามความต้องการ
- ลดค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพนักงาน
- เพิ่มผลิตภาพของสินค้าและบริการ

4

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

(National Qualifications Framework : NQF)

"เพิ่มคุณภาพ เพิ่มคุณวุฒิ เพิ่มโอกาส เพิ่มรายได้"

โครงสร้างของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติทั้ง 8 ระดับ

คุณวุฒิการศึกษา			กรอบคุณวุฒิ แห่งชาติ	มาตรฐานอาชีพ	
ขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา		คุณวุฒิวิชาชีพ	มาตรฐานฝีมือ แรงงานแห่งชาติ
		ปริญญาเอก	ระดับ 8	คุณวุฒิวิชาชีพ 8	มรช. 6
		ปริญญาโท	ระดับ 7	คุณวุฒิวิชาชีพ 7	มรช. 5
	ปริญญาตรี (ทอ.บ.)	ปริญญาตรี	ระดับ 6	คุณวุฒิวิชาชีพ 6	มรช. 4
	ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	อนุปริญญา	ระดับ 5	คุณวุฒิวิชาชีพ 5	มรช. 3
			ระดับ 4	คุณวุฒิวิชาชีพ 4	มรช. 2
ม.ปลาย + ทักษะอาชีพ	ประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.)		ระดับ 3	คุณวุฒิวิชาชีพ 3	มรช. 1
ม.ปลาย			ระดับ 2	คุณวุฒิวิชาชีพ 2	มรชอ. 2
ม.ต้น			ระดับ 1	คุณวุฒิวิชาชีพ 1	มรชอ. 1

NQF มี 8 ระดับ และมีผลลัพธ์การเรียนรู้ 3 ด้าน คือ

1. ความรู้ (Knowledge)
2. ทักษะ (Skills)
3. ความสามารถในการประยุกต์ใช้ และความรับผิดชอบ (Application and Responsibility)

หมายเหตุ : มรช. คือ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ
มรชอ. คือ มาตรฐานอาชีพ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

(National Qualifications Framework : NQF)

"เพิ่มคุณภาพ เพิ่มคุณวุฒิ เพิ่มโอกาส เพิ่มรายได้"

ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ NQF และ AQRF ได้ที่

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
สำนักกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

Ins : 02 668 7123
Email : Thailandaqrfc@gmail.com

www.onec.go.th
Thailandnqf.org
Facebook : ThailandNQF

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2560

Thailand National Qualifications Framework 2017

แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
สู่การปฏิบัติ พ.ศ. 2562 - 2565

กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน
(ASEAN Qualifications Reference Framework)

แผนปฏิบัติการด้านผลิต และพัฒนากำลังคน
ในสาขาอาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
ต่อการพัฒนาประเทศตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
พ.ศ. 2562 - 2565

AQR Referencing Report of Thailand

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

